خيـــالي دنيا

((منثور اشعار))

د

Ketabton.com

قيام الدين خادم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کمپوزر خبري

ستايني د لوی څښتن لره، چې د ټولو عالميانو پالونکی دی. د اروابناد قيام الدين خادم دا شهکار اثر (خيالي دنيا) چې ستاسو په لاسونو کې ده يو له هغو اثارو څخه ده، چې د پښتو ادب پرې وياړ کوي. دا کتاب په ۱۳۳۹ کال کې د پښتو ټولنې لخوا چاپ شوی، چې يوه قلمي نسخه وه.

په ليکنو کې کومې ورانۍ چې وې، هغه د پښتو ټولنې لخوا تر ډېره بريده پوري سمي شوي، او د کتاب په پنځم مخ په جدول کې يې د پاڼې او کرښې له ګڼې سره سم ليکلي وې. خو لدې سره هم دا چې کتاب په قلم ليکل شوی وو نو زياتره ځايونو کې متن پاک شوی، او لوستل يې ستونزمن وو.

بله نېمګړتيا يې دا وه چې د الفاظو او کلماتو تر منځ د مناسب واټن نه وو مراعات شوی لکه د کتاب په سريزه کې راغلي: (دادمنثوروا شعارو)؛ چې د کلماتو تر منځ هيڅ واټن نه ترسترګو کېږي، او لوستل يې ګران کړي وو.

د دې لپاره اړتيا وه چې د اوسنۍ ټکنالوژۍ نه په ګټې اخېستو سره سم ټايپ شي تر څو د ادب د ګلبڼ ګلان يې په خورا آسانۍ سره لوستی وشي.

په دې مسوده کې نه يوازي کتاب کټ مټ راکاپي شوی بلکې ځينې متني (املايي) ستونزي يې هم تر ممکنه کچه له منځه وړل شوي دي. زيار ايستل شوی تر څو د پښتو پنځوګونې يا ګانې په سمه توګه وکارول شي چې په اصلي چاپ کې يې کارونه د پښتو له قواعدو سره سمون نه خوري، همدا رنګه د (ز او ځ) نا سمه کارونه په کتاب کې ځای ځای ليدل کېده چې پدې چاپ کې ورته ځير کتنه شوې. د (دپاره، نمر او نمونځ) پر ځای له اوسنۍ معياري پښتو سره سم (لپاره، لمر او لمونځ) راوړل شوی.

هيله مې ده چې ګران لوستونکې ترې پوره ګټه واخلي، نور نو خبري نه اوږدوم د کتاب لوستلو ته مو رابولم.

درناوی

کمپوزر: رحمت شاه فراز

لړليک

زما سوال دا دی 7
په محشر کې 11
طلايي زنځير 13
طلسمي ښار 16
ای د خيبر غرونو ! 18
اې خدايه زه يوازې يم 20
د خپل هر فصل اجر 23
اې د قلم خاوندانو 25
نوې لياره 28
د آسمانونو پورته خواته 29
ښاپېرۍ او شاعر 30
اشرف المخلوقات 32
الهامات (استقلال او لجاجت) 34
ګودر پېژندل 35
نوی اکتشاف 37
د ژوندانه درې خوا 38
ګلان ټولول 39
قافله 40
يو هوښيار ماشوم 43
دا مې ارمان شو 45
اورکی 46
د غوټۍ زندګي 47

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

نور هم صبر وکړم ؟ 49
د اوښکو ارزاني 50
ناکامي 52
پټې اوښکې 53
سپلاني مرغۍ 56
بندي توتی 58
د ستورو دنيا 59
سېلاب 62
د ژوندانه طلسم 64
خوندور خوب 67
په خلکو مين 69
د کوترې صوفيانه ژوند 72
د ګلاب ګل 74
ای باغوانه 78
د دنيا وېش 81
مېنه نه کوم 83
د ماتما ګاندي افکار 84
زما نغمې 86
د سفر تياری 87
يوه پوښتنه 88
وروستۍ ورځې 89
د ژوندون مبارزه 90
زما دعا 91

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

زه شرمېږم.. 92
يوه آرزو 93
بد بخت خوب.. 94
د ودې چم 95
خوشحالي 96
د مرګ سره محبت.. 98
د خپل لاس ځولانه.. 99
د آزادۍ جنت 100
عبادت.. 101

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

دا مجموعه چې ستاسو په لاس کې ده، خيالي دنيا نومېږي. دا مو ځکه خيالي دنيا وبلله چې د شاعرانه تفکر دنيا يقيناً خيالي دنيا ده له همدې کبله خلک د شاعر افکارو ته په يو بل شان نظر ګوري.

په دې مجموعه کې چې زيات يې منثور اشعار دي، زما د خيال د عالم واردات راغونډ شوي دي، او څه پکې داسې اثار هم شته چې د نورو د افکارو ترجمه ده.

دا د منثورو اشعارو او آثارو ټوټې چې څنګه ماليکلې وې، هغه شان مې ترتيب کړې، يعني کوم وخت مې چې وغوښتل په کنايي صورت يې ټولې کړم، نو په هماغه اصلي صورت مې پرېښودې، لاس وهل مې پکې لازم ونه ګڼل. مګر کومې پارچې چې اخېستل شوي او ترجمه شوې دي هغو ته مې اشاره کړېده.

که خيالي دنيا د دذوقمدانو دروند نظر ځانته جلب کړي نو دا به زموږ کاميابي وي او د پښتو لپاره به زموږ زيار او زحمت ځای نېولی وي.

کابل – خادم مېنه، ۳۰ د ثور ۱۳۳۸ قيام الدين خادم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما سوال دا دی

هلته د هوغه لوړ غره په لمن کې چې سپین سر یې د اسمان نیلي سقف ته ورته کړی، او د واورو کرېږ ورېږ لیارې یې د ګڼو او لوړو ونو په منځکې تر نیمایي رانښکته شوي، او سپین زنځیري لښتي یې تېشکیل کړي دي.

دغه اوبه چې د هغې پلنې او هوارې تپې په سر راتېرې شوي دي چې دوه شرقي او غر بي غرونو تر منځه تر ډېره امتداده احاطه شویده ، او د هغې په هره خوا یې نرمې نرمې شرشرې جوړې کړي دي.

دلته د دې شرشرو په هره ډډه چې د زرګونو قسمو مېوه دارې ونې ولاړې دي او د دغو جنګیو په منځ منځ کې ځای پر ځای داسې سپیني او سپیني مانۍ ښکارې، چې خلک یې د صبا د مرغانو په نغمو له خوبه پاڅېږي، او د ماښام د هوا په سړو او سېلو کې په ارام ویده کېږي.

دلته چې د ژمي ساړه او د اوړي ګرمي خپل شدت نښي ښکاره کولې تېرېږي. د امراضو جراثیم د دې ځای د لمر د وړانګو او د هوا د صفایي تاب نه راوړي او هلاکېږي، دلته د زور لښته د چا د ازادۍ ځګ اورمېږ په تذلل نشي راټېټولی. دلته چې نه سرمایه شته او نه مزدور، او نه مفت خواره خلک په خود ساخته رسوخ د چا له جېبه وړیا پیسې په خپلو غوړو او ګرمو خبرو ابستلی شي او د بالمثل احترام نه پرته نور هېڅ شی د انسان په آزادۍ کې دخل نه کوي، دلته یوازې فطرت دی او د هغه غېږ نه تصنع شته او نه تملق.

زه دغه ځای نه غواړم !

 لیکوال:قیام الدین خادم   کمپوز: رحمت شاه فراز

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

هلته چې لوړي لوړي پخې ماڼۍ د سمندر په غاړ ولاړي دي، د سمندر لویي لویي چپې راځي او د هغو په پښو سر ږدي او بېرته ځي، خلک د بې پایابه دریاب په شا د کشتیو په ذریعه د دنیا هري خواته درومي !

هر مازیګر زلمیان او پېغلي په مخصوص ډول او سینګار د عیش او نشاط په کیفونو مسرور د دغه بحر په غاړه د تبسمونو او خنداګانو په امواجو کې مستغرق کېږي، او د دنیا دقایق په ناز او کرشمو شوق او مینه پرې کوي.

د دغه ځای خلک چې د بد امنۍ، ظلم او حق تلفۍ، بېځایه تحقیر او کش مکش څخه کاملاً مطمئن دي، او د ګډ ګذران په یو وسیع او دامنه داره سلسله کې ژوند کوي.

هلته چې انسان د انسان غوښې نه خوري او هر سړی د خپل لاس په ګټلو فخر کوي، کوم ځای کې چې د خلکو قانون د خلکو د رفاه ذمه وار او د اشخاصو له صلاحیته ډېر پورته او محترم دی.

هلته چې افکار آزاد دي، او هر سړی د خپل لیاقت او استعداد په مطابق ځان ته مشغله او کار پیدا کولی شي، هلته چې لیاقت د اجتماعي خدمت په صلاحیت اړه لري، نه د چا او چا په خوښه او ذوق.

هلته چې ورځ په لمر، او شپه په برقونو پېژندل کېږي او انسان د انسان په مرسته او دوستۍ کې ژوند کوي، هلته چې اقتدار، د خلکو د آزادۍ او پېشرفت د پاره خدمت کوي او پخپلو قوي پنجو د علم، حق او حریت ستونی نه خفه کوي.

زه د غلته هم ځای نه غواړم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

هلته چې انسان په ۱۲۰ پوړه جګو اسمان خراشو عمارتونو کې او سېږي او د سپوږمۍ او ستورو سره خبري کوي د برق په زينو خېژي او کوزېږي، په ګلانو او باغونو کې اوسي، په ځمکه، هوا او بحر کې د بخار په شا ګرزي او د برق په وزرونو الوزي.

هلته چې جنسيت (ښځي توب او نر توب) د انسان د استعداد د بروز او تکامل او د ارتقايي جدو جهد په مخکې حائل نشي کېدی، هلت چې سواد او جهل داسې عيب ګڼل کېږي لکه کفر! هلته چې انسان خپل مقبوليت او رسوخ د ډېر زړونو په استرضا او خوشالۍ حاصلوي، نه په مکر، دغا او خوشامندو.

هلته چې آزادي د علم، پوهې، انساني احترام او اخلاقو معنا پيدا کړېده. هلته چې مشران خپل کشران د وېرې، ډار او خوف په زور نه اداره کوي، بلکې په محبت او مېنه او خدمت سره يې قانع کوي.

هلته چې د قوت او شتو خاوندان په بې وزلو او محتاجانو رحم او مهرباني کوي هلته چې حسن او جمال، ظرافت او نفاست خپل آخرين مراحل طی کړي ميدان ته راوتلی دی، هلته چې انسان د انسان د بهترۍ فکر کوي نه د ځان د برترۍ، هلته چې انسان په مرض، خوف، جهل او غلامۍ غلبه کړېده او انسان په خپل اجتماعي قوت او آزاد روح د فطرت خزانې لوټ کړي، او په خپله خوښه او رضا ډېر عالي ژوند کوي.

ما ته دا ځای هم مه راکوه اې زما خاونده!

هغه چې د شاعر د خيال نه هم وسيعه ده او هلته چې عمارتونه د لعلونو، مرغلرو، زمردو او زبرجدو دي او د بې انتها لوړو ونو هره پاڼه هلته سوونه سازونه کوي او خوشرنګه او خوش الحان مرغان پکې الوزي، او پرې پيکره لاله رويان د دغه ځای د اوسېدونکو د خدمت لپاره حاضر ولاړ وي او هلته چې څه نفس غواړي او په څه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

ستر ګي خوږېږي ټول موجود وي ، هلته چې وږی موړ، سرمايه دار او مزدور، حاکم او محکوم، ملت او حکومت، جنګ او صلح، رقابت او حسد ، ډله او حزب، هېڅ وجود نلري. هلته چې نه عمل شته او نه نتيجه. نه څوک لويېږي او نه څوک وړېږي. هلته چې نه دردمند شته او نه د سوز ناله، هلته چې نه قوم شته او نه وطن، هلته چې نه څوک احتياج لري او نه حاجت روا پکارېږي. هلته چې خدمت بې معنی لفظ دی. هلته چې زړه شته خو درد به نه کوي. هو داسې زړه دی چې آرزو نلري، خوشالي شته خو بې غمه، خندا شته خو بې ژړا ، دا دنيا خو ډېر رنګينه عجيبه او آرامه ده.

مګر زما سوال دا دی چې ماته د خپل مريض، بربنډ ، وږي او ناپوه قوم د مات زړه په کنډواله کې ځای راکړه، چې دلته د خدمت او سوزو ګداز په واسطه ستا د جمال د بېمثاله کرشمو ننداره وکړم.

زه دغه جنت غواړم اې زما باداره. ! !

کړه، خوګياڼي ۱۵ د جوزا ۱۳۲۸ خادم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په محشر کې

راحاضر کړئ، دغه سړی چې په دنيا کې يې ډېر ژړلي او اوښکي يې تويي کړي دي ، ما ددغو اوښکو له برکته دی وباښه. ځه، زما جنت، ابدي نعمتونه، حورو او قصورو ته !

پښتو شاعر: اې زما خاونده ! اې د کائناتو خالقه ! ما په ډېر عجز او نياز ستا رحم، او مهربانۍ ستا داد او نعمتونه غوښتي دي، مګر نه يوازې د ځان لپاره. اې زما مهربانه باداره ! زما ناپوه، خوار او مظلوم قام ستا د رحم وړ دی،

لوی څښتن: ځه، قام دي هم درسره بوزه !

پښتون شاعر: اې زما ربه ! زما قام يوازې همدا نه دی، زما قام د خيبر کښته پورته، د سليمان غره نه لرو بر پروت دی. ظالمانو دوه نيمه کړی دی. که اذن وي چې غونډ او متحد يې ووينم –دغه دی زما سوال اې آقا !
لوی څښتن (په مسېدو) ځه، همدغسي زما خوښه ده. ای زما د غريب مخلوق محب او خدمتګاره !
پښتون شاعر : (د قام د وحدت ترانه وايي) روان شو !

د شاعر مېرمن: پاڅه، پاڅه اې سړيه په خوب کې هم ستا سندري دي، پاڅه صبا دی. لمونځ قضا کېږي ، پاڅه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خيال په عالم کې

مايو عاليشان ښکلی او باشکوه عمارت وليد چې دننه يکې سره او مزين مېزونه او چوکۍ ښکاري، ګورم چې په دغه چوکيو څو تنه ځوانان ناست دي، او زما خواته په داسې وضع ګوري لکه چې غواړي چې هلته ورشم.

ما سره زما څو تنه ملګري همدي. دوی وويل: مونږ ته اشاره کوي. راځئ چې ورشو، ما ويل: څه يې کوو دا ځای زموږ د پاره نه دی.

ملګرو وويل: د جهل نه علم ښه دی. مونږ ور وګرځېدو چې ورنږدې شوو ومو ليدل چې د دوی په مخکې نفيس نفيس قابونه ايښي دي. دوی جېبونو ته لاسونه کړل، هر يوه له جېبه کاشوغه راوېسته او لګيا شول په خوراک باندې....

يو له دوی څخه چې د دغه نورو مخکې ناست و، مونږ ته په خندا شو، ويل يې: راځئ کنه.

مونږ هم ورنږدې شو، ګورو چې دوی په څمڅيو کې يو څه را اخلي او خوري يې په دې کې وران ورېم راغی. مونږ يو تر بله وکاته او په نېولي ساه راووتو. زما حيرت هغه وخت له انتها څخه تېر شو چې ومې ليدل په دغو کسانو کې زموږ ملګري هم شته.

جلال آباد ۵ حوت ۱۳۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

طلايي زنځير

په دې فولادي پنجره کې زه ولې اچول شوی يم، آخر زه خو هم انسان يم، او آزاد انسان !
بندي سوړ اوسېلي وايست او دا پورته جمله يې وويله.

بنديوان: دا نو ته، ولي پنجره ګڼې، دا خو ستا کور دی.

بندي: نه، دا کور نه دی، دا ګور دی.

بنديوان: ته بايد په خپل روزانه کار وبار بوخت اوسې، او نور چرتونه بايد ونه وهې.
بندي: دا نو زه څنګه کولی شم، چې په خوړ او درد اخته اوسم او خوړ نشم.

بنديوان: خوړ او درد څه معنی ؟ زه نشم پوهېدی چې ستا مراد څه دی؛ او آزادي ته څه شي ته وايې؟

د خوب په وخت خوب، او د کار په وخت کار کولو کې آزاد يې نور نو څه غواړې؟

بندي: ته خو وينې چې په موږ څه حال دی. وګوره کنه !

بنديوان: که ته وړی يې، بربنډ يې، دا خو خدايي کارونه دي. توبه وباسه او خدای ته راجع شه.

بندي: دلته يوازي د ډوډۍ سوال نه دی. ډوډۍ د اوربشو وي که د وړنو، مګر خبره دا ده چې زه خو هم انسان يم او آزاد پيدا شوی يم. نو دا چاپېره د فولادو سيخونه د څه پاره دي ؟

زه ولې په خپله خوښه خپل خيرو شر نشم ټاکلی. آخر زما ګناه څه ده، او قصور مې څه دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

بندیوان: ما خو تا ته ویلي وو چې خپل کار کوه، چتې خبرې څه فایده کوي ؟ چې نه کار هلته څه کار !

بندي: زه اوس پوه شوی چې زه بندي یم. زما رومبی کار دا دی چې خپل ځان او خپل ورونه له بنده خلاص کړم او د آزادو مرغانو غوندې آزاد والوزم.

بندیوان: ګوره ستا اخلاق خراب شوي دي. که وانهووښتې، سخته سزا به درکړې شي !

بندي: د حیات خوند آزادي ده. زه له آزادۍ محروم یم. د دېنه به لا سخته سزا بله څه وي ؟

بندیوان: دې بندي ته سزا لازمه ده، نېسئ یې.

بندي: بندیانو ورونو. هلئ، فولادي سیخان مات کړئ... ووځئ، تاسې آزاد انسانان یئ، فساد مه کوئ.

او اصلاح ستاسو کار دی.

پنجره ماته شوه او بندیان راووته.

یو بندي: اوس به څه کوو ؟

بل بندي: اوس به ځو کنه.

دریم بندي: چېرته به ځو ؟

څلورم بندي: د سعادت سرحد ته.

پنځم بندي: نو ځئ چې ځه، بسم الله.

ټول بندیان: آه، زمونږ په پښو کې خو زنځیرونه دي.

د بندیانو مشر: آه، دا زنځیرونه خو زما په پښو کې هم دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

آه دا خو موږ په خپلو لاسو جوړ کړي، طلایي زنځیر دی.

د بندیانو مشر وویل ، او بیا ټول غلي شول.

سنبله، کابل ۱۳۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

طلسمي ښار

چېرته د یو لوړ غره په څوکه جګ او محکم کوټ او حصار دی. په دې حصار کې دننه یو ښار دی چې له عجایباتو او غرائبو ډک دی. دلته د دنیا قیمت بها توکي، نعمتونه، لعلونه، مرغلري، جواهر، داني اودولتونه موجود دي.
د حصار دننه او بېرن دروازې ټولې فولادي دي. او کلکې جندرې ورته پرتې دي. په دې سر مهره ښار د هېچا لاس نه بر کېږي.

نه پوهېږم کوم یو د خدای دوست بنده په دې خبره څنګه پوه شوی وو چې دا حصارونه او دا جندرې ټولې طلسمي دي. دا طلسمونه په دې ماتېدای شي چې د دغه مملکت خلک ټول په خپلو پښو د کلا خواته راشي، ودرېږي او په یو اواز ووایي: ببرته شه د خدای په فضل.

د وطن خلک ټول وږي، تږي، بربنډ، یو دبل په اوږو سپاره او نارام وو، پلي د سپرو او سپاره د پلو له لاسه! چې دا خبره یې واورېده، هر یو به پټ، پټ، غلی غلی پلی او سپور راته او غږ به یې کاوه. ببرته شه د خدای په فضل.

مګر د خدای دا فضل یوازې د یو کس یا څو کسو په نصیب نه وو؛ او خلکو دا زړه نه کاوه چې د ذاتي اغراضو څخه تېر شوي وای. په ګډه، پلي راغلي وای او په ګډه یې دا کامیابي حاصله کړې وای. په دې غږ چې: ببرته شه د خدای په فضل!

ورځې او شپې تېرېدې، دوی ټول په خوارۍ، ذلت او حقارت مبتلا وو. نه په مملکت کې روغه کوټه وه، نه روغ صورت، نه مړه ګېډه، نه روغه تنې او روغ زړه. مملکت د لعلونو او جواهرو څخه ډک وو. فقط همدومره وه چې دوی ټولو نه غوښتل چې ټول

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

آسوده شي. په شرافت ژوند وکړي. په خپلو پښو ودرېږي او په يو آواز ووايي چې ببرته شه د خدای په فضل.

دا مملکت اوس هم شته. اوس هم پکې هماغه حال دی. د خدای هغه بنده اوس هم هماغه نارې وهي. مګر خلک نه غواړي چې يو د بل له اوږو کوز شي ، آسوده شي، او د خدای د فضل مستحق شي. ځکه نو تش په يوه خوله نه وايي: ببرته شه د خدای فضل !

کږه – خوګيانۍ ۲۲ د جوزا ، ۱۳۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای د خیبر غرونو !

بس کړئ، دا د ببلتانه وظیفه پرېږدئ.

پرېږدئ چې د يوې مور او يو پلار زامن سره په ديدار ماړه شي. په يو کور کې په يو انګړ کې دننه، تاسو د کوه قاف مثال څه له جوړ کړی دی ؟
را ټيټ شئ او په خپلو سينه ليار ورکړئ، هغه ميندو ته چې زامن يې تاسو يو تر بله پناه کړي دي. او هغه خويندو ته چې ورونه يې د هغو په بې آبي په خپل سرونو اورونه بلوي.
بس کړئ، د مينانو او عاشقانو په منځ کې رقيبانه سياست تر کومه ؟

مه کوئ، سر ښکته کړئ. هغه قوم ته چې په دنيا کې ستاسو شهرت د هغه د ننګ او آزادۍ مرهون دی. لېري شئ ، پرېږدئ دا ليار چې شل ميليونه زړونه ور نه هغه خوا د ېخوا د پارې د درياب غونډې د ارمان او آرزو په اثر په جنبش کې دی.

اې د خيبر غرونو.

ای افغان د شهات او عظمت دېرينو يادګارونو. ای د لويې پښتونخوا د مخ پوزې ! نور دوه سترګو د اشنايۍ او شناخت مانع مه کېږئ. وشرمېږئ، او د سپين غره او کونډ په شان په خپل سر اغيارو او بې ننګانو ځای ورنکړئ.

هو ، ورشرمېږئ او وويرېږئ، چې هغه طوفان راتلونکی دی چې په غرونو ، رغونو ، لوړو ژورو ، يوشان تېرېږي او نه پرېږدي هېڅ يوه لوړه چې څو يې ټيټه نه کاندي.

ای د پښتونخوا د زړه د لعلونو او جواهرو خزانې، بس کړئ، د پښتونخوا د تحقير او تذليل سبب نه شی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! بس. ! !

کړه، خوګیانی ۱۵ د جوزا – ۱۳۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

اي خدايه زه يوازې يم

زه پرېشانه او بې مرستي يم.

ورېږ ورېږ مرغۍ چې جوړه جوړه او سېلونه سېلونه ګرځي ماته ژړا راځي.

کوم وخت چې په صحرا کې ځرېدونکی غوايي يو له بله ښکرونه ورته کړي، او د هر يوه به ډېږه د هغه کومکيان راشي، نو زما په زړه کې د وينې لاري وشي.

پسرلی او منی چې زاني په پورته شنه فضا کې کتارونه کتارونه د يو مشر په رهنمايۍ د سفر منازل قطع کوي ، نو هغه وخت له خپګانه زما ستونی بند شي.
هغه وخت چې ووينم بلبلي به اتفاق د ټپوسانو د ضرر د دفاع لپاره په هغو غوټې وهي، او چرګه د چرګوړو د ساتني په نيت د سپو او پيشوګانو د نوکانو خنجرونو ته ځان ورکوي، نو د نااميدګۍ توره تياره ماته جهان تورتم کاندي.

آه زه يوازي يم. دښمنان رانه چاپېر دي. ځوک مې د مال او ځوک د سر په فکر کې دی. زه څه پوهېدم چې حق همېشه په قوه ساتل کېږي. زه څه پوهېدم چې ته زما مټ بازوی يې، زما د کاکا زويه. ما ويل چې ته زما رقيب يې. ما ويل چې ته ماته ضرر يې ! ما ويل چې زما تربور يې ! سر را پورته کړه اې زما عزيزه. ملا دي وتړه ای زما د شرف او ناموس ساتونکيه غېرتي وروره. ولي غږ نه کوې غلی پروت يې ! پاڅه پاڅه چې نور بې پته کېږي. ای زما ګرانه روکيه. آه خدای ما خپل ورور پخپله وژلی دی. آه زه دي ومرم زما ننګياليه وروره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما کره مه راځه

ما د خوږ ژوند ورځې او شپې د ده په یاد تېرولې. د حیات ستغ او سپور مې د ده په تصور زغمل. ټولې ناوړه او ناخوالې مې په سر اخېستې ! ما ویل داسې یوه ورځ به راشي زه به دي وګورم، لېدلي، اورېدلي، لوستل او درک کړي به ټول ورته ووایم. ما ویل ده به ماته غوږ نېولی وي، او زه ورته د زړه ټولې غوټې وسپړم. رازو نیاز به ورسره وکړم. هو، دغه ورځ راغله – خو ده ما ته وویل:

ما کره مه راځه.

ما سره آرزوګانې وې، ما سره ارمانونه وو، ما سره د کلونو کلونو سودا وه. زما په ژبه ترانې – او زما په رباب کې نغمې وې، ما ویل دا به د ده به حضور کې عرض کړم. زما په ځولئ کې ګلان وو. زما په لاسونو کې هار وو. دا ما د ده په یاد جوړ کړي وو، خو چې زه ورغلم، ده ویل:

ما کره مه راځه.

زما خبرې، زما آرزوګانې، زما ارمانونه ټول پاته شوه ! اسرار، ونه ویل شول. رازونه پټ پاته شول. زما د آمالو ښیښه په تېږه ولګېده ! زما زړه د پاچ ټیکرې وو چې د ګل په بوټي غوړېدلی وو، کوم وخت مې چې راغوندا وه، په اغزو کې تار تار شو او په لاس رانغی ! زما په سترګو کې اوښکې وچې شوې، کوم وخت چې ده وویل:

ما کره مه راځه.

ده ماته د پوښتنې فرصت رانکړ ! ده زه ملامته نکړم ! یو تر بله پوه نشوو ! نه پوهېږم چا لمسولی وو !

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

چا بد پوه کړی وو ، یا زه په ادابو پوه نشوم ! لاسونه مې يې ښکل نکړل. ما ویل زړه په زړه آئينه دی.

ما ویل ماسره اخلاص دی، تصنع څه په کار. خو زما ستونی بند شو ، هغه وخت چې ده وویل:

ما کره مه راځه !

جلال آباد ۲۵ د حوت ۲۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل هر فصل اجر

د خپل هر فصل اجر ماته په دې دنيا کې ورسېدی، داسې به نه وي چې ما دې نېکي کړي وي او زما زړه دې دننه دننه د خوشالۍ نه نه وي ډک شوی؛ په داسې وخت کې زما لطيف جذبات داسې په جوش کې راځي چې زه په خپل زړه کې د ټولې دنيا د تنګ نظرۍ نه پورته پورته ښکارم؛ جرأت زما په هر رګ کې سرايت کوي نو زه پوهېږم چې زما خالق تش د يو وړوکي فرض د ادا کولو په عوض د خپلې خوشالۍ سره ماته د قوت او اطمينان بې بها هديه رالېږلې ده؛ او دې لپاره کلونه او ساعتونه څه چې يو سترګې رپ هم نه شو لازم؛

زه نه پوهېږم چې دا څه رنګ قاصد دی چې دا د خوشالۍ زېرې ماته په سترګې رپ کې رارسوي. ماته داسې ځلېږي چې ګويا د زړه په تيارو کې د نور د شغلو وړانګې راپرېوځي، چې د هغې نه دا خوړه چينه ګړندۍ رابهېدلې او يو بې سر و بره درياب ترې جوړ شوی؛ د هستۍ په وسعت کې خير کېږي پردې بله خوا - ما کله د نېکۍ نه اجتناب ندی کړی، چې زما زړه دې دباغيانه حرکت په سبب ټوټې ټوټې نه وي شوی، ما دا ماتيده په خپلو ځان غلوونکو تسليو او په قصدي خنداګانو که هر څه پټ کړي او غوښتي مې دي چې زما زړه هم پرې خبر نه شي ليکن دا مصنوعي خوشالۍ د پوکنې غوندې چوي او زه ترور او لېونی ښکارم.

هو ! کله داسې هم شوي دي چې زما زړه د خپل عادتي کړو تلو له کبله صحيح احساس نه وي کړی؛ لېکن د دې بې پروايي په جزا کې يو بې تغيره قانون ما د يو سخت ملزم غوندې داسې نېسي چې سا اخېستل هم مشکلېږي، نو زما زړه چغې او سورې وهي اودا ادعا کوي چې اې خدايه، بيا به داسې نه کوم ته د پښېمانه زړونو رښتيانې دعا نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

رد کوې. نو حق تعالی يې اوري او قبلوي يې لیکن آه. زه د هغه د دې عفوې څخه په غلط فهمۍ کې لوېدلی دا هېروم چې يو داسې ذات شته چې زما ټول ښه او بد په هره ګړۍ کې ويني او د ژوند د باغ رنګين ګلان او مړاوې غوټۍ په خپله نازکه تله کې تلي او يوه ذره هم نه عبثوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې د قلم خاوندانو

اې د حقيقي ضمير لرونکو ، ای د وجدان د آواز ترسيموونکو ، ای د هرې ژبې په ژبه بوهېدونکو ، ای د الهاماتو اخېستونکو ، ای د تاريخ اړوونکو ، او ای د آدم د قلب په محفوظي تختې د سر مشق آچوونکو !

مه وايئ چې دنيا د تنازع للبقا ميدان دی.

مه وايئ چې مونږ په دنيا کې د رقابت او همچشمۍ لپاره پيدا يو.

مه وايئ چې هلئ منډې کړې چې کاروان لاړ.

مه وايئ چې مونږ د قوم او وطن د پاره خدمت کو.

ځکه مونږ انسانان پيدا شوي يو زموږ خلقت او آفرينش عبث ندی، زموږ حيات غايه لري او هغه د وظيفې انجام دی.

زمونږ وظيفه د تنازع للبقا ، رقابت، کرل او رېبل، منډې وهل او د ده او د هغه د خدمت نه ډېر پورته مفهوم لري.

د وظيفې مقام د زندګي او مرګ د مراتبو څخه لوړ د عشق په لامکان کې دی.

د تروږمۍ د نيمې شپې په سکوت کې د غتو غتو ستورو نه ور هغه پلو د هغه وړو وړو سپرغيو په خفيفو اشارو کې ماته دا راز څرګند بړې هلته وګورئ. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خدايه مېنه ګناه ده؟

اې خدايه، مينه ګناه ده؟او چې ګناه وي نو ژوند څه شی دی ؟ژوند د مرګ نوم دی؟له دې ځايه تر لامکانه تا ته د درتګ د لارې هر پل بې له محبته طی کېدی شي؟اې حق او اعلی حقيقته، ته د مينې ظاهرونکی او د مينې مظهر نه يې ؟

ښه نو مينه ګناه ده؟

دا د منې په ونه کې سرې منې اويزانې، دا د ځنګلونو د ونو ګڼه اجتماع، دا د لويو غرو د بې انتها تيږو تراکم، دا د پورته غير متناهي ستورو خموشانه انجمن، دا د دې نوراني عالمونو پر امنه جنبش، دا د ټولو سيندونو سر ايښودل د سمندر په غېږ کې، دا د ابحارو لېوالتيا او بيتابي، دا د مرغيو لوی لوی سيلونه، دا ټول د مينې او محبت مظاهر نه دي ؟د کائناتو هره ذره د بلې سره د وصلت لېواله نه ده ؟

نو اې خاونده مينه ګناه ده؟

که زما زړه د سترګو په لاره کومې خواته ځي که د ښکليو ناز او کرشمه د مقناطيس غوندې ما راکاږي، که د عالم په نظام کې زه يو خلی يم چې د مينې باد مې هرې خواته وړي. که زه عشق ته پيدا يم، او عشق ماته؛ او بې د مينې له شرابو ، نور هر څه زهر وي

نو مينه ګناه ده ؟

اې خير محضه، که مينه شر وی، نو له تا څنګه صادرېږي؟او هغه چې مينه شر بولي، څرنګه ستا په دنيا کې اوسي ؟ ښېشکه چې دوی دلته د اوسېدو حق نلري. نو اې څښتنه مينه څنګه ګناه ده،

هو ، هغه چې مينه نه وي غضب وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلال آباد – ۱۳۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوي لياره

د کاروان ټول واړه غټ، نر او ښځې، خر او ټټو اسونه او اوښان قطارونه قطارونه په خپل ګرد او دوړو کې د غره د رڼا نه پټ، له هر څه بې فکره فقط د لارې لنډولو د خيال په شرابو مخمور روان وو، تلل- مګر يو سړى چې ترور او مبدل معلوميده لکه ورکه چې لټوي ، کله به يې د کاروانيانو سره هم آهنګي کوله او حدي به يې ويله او کله به په دې ځنګ او هغه ځنګ له بهيره جدا کيدو. په اخره کې يې کړو اى خلکو ؛ اې خلکو ؛ راوګرځئ چې دا لياره د هغې نه ډېره لنډه، مامونه او هواره ده.

کاروان روان وو او ده ورته نارې وهلې چې د خلکو پام شو ، ويل يې: اوه لېونى دى. ته تېرې اخله، او زه تېرې را اخله او وله يې؛ کاروان وبشتلو او ده ورته په خندا خندا نارې وهلې...

هغوى هم لاړل او دى هم لاړ خو ډېرى زمانې پس خلکو ومنله چې د هغه خبره صحيح وه، ده رښتيا ويل مګر خلکو دروغ ګڼل ، وګورئ اوس ځنګه په خندا خندا روان دى، چې څو سترې شي.

پېړۍ تېرېږي او د دهر د ارهټ هره ورځ نوې منګوټې راووزي، کاروانونه روان دي او ځي، تر دې لانورې نوې لياري همدغه شان پيدا کېږي قافلې او کاروانونه روان دي...

هېڅ وڼه ويل چې ورسېدو خو همدې د جدت لذت د تلونکو ستومانې اېستله ! هېڅ نشو کولى چې دا رفتار معطل کړي.

جلال آباد : ۱۳۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آسمانونو پورته خواته

آها ، ها ، ها ،ها. ... دومره لوی شين درياب ! چې انتها يې د لايتناهي په امکان کې ورکه ده... ! !

ځومره لا تعدد لا تحصی واړه او غټ منور موجودات يو تر بله په جنبش کې دي.
هاغه، هوغه، او هوغه لمرونه او سپوږمي دي ، نشې ويلی چې دا له کله او تر کله او ځله... !
د دغو بېشماره عالمونو په منځ کې هوغلته يوه ګردۍ ده چې ځمکه بللی شي هلته او به غرونه رنګا رنګ ژوندي مخلوقات شنه او لويېدونکي نباتات او د انسان په نامه يو خورا ښکلی حيوان وجود لري....
دا موجود دوه پښې لري، دوه لاسونه، او دوه وزرونه؛ دا دوه وزرونه (عشق) بولي او عقل.

په دغه دوه وزرونو هرې خواته آلوزي مګر يوه لويه بلا چې ((آز)) دی د ده تر غاړې چاپېره او د پرواز يې مانعه ده. د ده عمر داسې دی لکه په زر کالو کې يو سترګی رپ. هغه هم ده ((آز)) له لاسه په غم لړلی. په دې غير محدود عالم کې دغه نقطه پر شوره ده !

هو دغلته ده او دغه ده زندګي. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاپیرۍ او شاعر

ښاپيرۍ: (د شرابو ګلاس په لاس کې شاعر ته ولاړه ده، شاعر يوې ښکلې منظرې ته ګوري او څه لیکي) نه شرابو ته ميل لري او نه ما ته ګوري عجيبه ده معلومېږي چې د آشنايي په رسم و رواج نه پوهېږي.

ستا د نفس ګدازيي او غزل سرايي څخه ټول د جستجو او آرزو سوز او ساز څرګندېږي، آه دا څومره جاذبه زمزمه ده.

ستا د لخراشه سرود د ارم د ښاپيرو له سېله راوګرزولم. آه دا څه قسمه د لربا جهان دی چې ستا په نغمو کې ليده شي. چې ارم يې په مخکې لکه طلسم داسې برېښي.

ته خو ما ته لېږ وګوره، زه ښاپيرۍ يم.

شاعر: (قدم وهي) ستا نيش دار کلام د تلونکو او رهروانو زړونه غولوي او راکاږي يې ، مکر د لارې د اغزو خلش ورنه زيات خوندور دی. څه وکړم زما فطرت مقام نه قبلوي. زما زړه داسې دی لکه د صبا باد چې په لاله زار ګډ وي.

کوم وخت چې يوه معشوقه وګورم نو هغه وخت مې د هغه نه زياتې ښکلې او ښايسته معشوقې ته زړه هوس کوي. د سپرغي نه ستورى، او د ستوري نه لمر لټوم، زه سکون نه غواړم چې دا مرګ دی.

هر کله چې د يوه پسرلي د شرابو څخه يوه پياله وڅښم نو بيا د بل پسرلي په آرزو غزل وايم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

زه د هغه ځه آخر لټو چې آخر نه لري، ولي بیا هم زما زړه بې واره او خاطر امید واره دی. د عاشقانو زړه په داسې همېشه جنت کې چې هلته د درد آواز او غم او غمګسار نه وي مري.

(د خدای پامان)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اشرف المخلوقات

وګورئ دوه مرغۍ تمام ژمی بې له ازدواجي احتیاجه په یوه ځاله کې په څه اتفاق او مینه ژوند کوي ؟

کوترې سیلونه سیلونه آلوزي او په ګډه نڅدې نڅدې، په سختو کمرونو لوړو برجونو او د بنیادمانو په کورونو کې جوړې جوړې او سېږي، د دوی مینو کې مینل، وزرونه رپول او خواږه آوازونه ایستل د ګډون او محبت قابل رشک مظاهر ښیئ.
زاڼې لوی لوی قطارونه جوړوي، د آسمان په شنه فضا کې الوزي ، د خپل مشر په رهنمایي د سفر لیاره تعقیبوي، اوړی یخو ، او ژمی تودو هېوادونو ته ځي.

د مشر په انتخاب، د لیاري په خوښولو ، د رزق پیدا کولو باندې د دوی په منځ کې هېڅ تزاع او اختلاف نه پیدا کېږي، کاڼي خوري خو یود بل غوښې نه خوري.

لېوان په غرونو او پړانګان په ځنګلونو کې اوسي، د مخمضي په حال کې د بل په غوښو خوراک ته اړ کېږي، مګر د راتلونکې ورځ او اینده کال په غم یا د خویښ، اقرباء، قوم، وطن د خود ساخته تعبیراتو په لحاظ د بل د کورورانولو وینو تویولو او استیصال ته ملا نه تړي او ځانونه په مرګ نه ورکوي.

متاسفانه انسان د عقل په غرور په نرمۍ یا ګرمۍ د بل په وینو ښنبلو لانه قانع کېږي څو د قومونو قومونو، ډلو ډلو په زړونو دماغونو، اعصابو او فطري خواهشونو تسلط ونه کړي او ړانده کاڼه او شل یې ونه ګرځوي. دی تل خپل جنسي، غذایي او غریزه یي میلانات پوره کول د نورو په ضرر او تهلکه کې لټوي، او بیا ورته د تهذیب، قانون او فلسفې جامه ورآغوندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آه – کاشکې چې انسان هر څه وای خو اشرف المخلوقات نه وای. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

الهامات (استقلال او لجاجت)

مهم کارونه د مزاج استقلال ته اړ دي، مګر د استقلال او لجاجت په منځکي فرق دی: کوم وخت چې ستا د ټينګار نه رد عمل پيدا شي، نو پوه شه چې ته په لجاجت اخته يې.

دام

زه درته دا نه وايم چې نېکي مه کوه بلکې دا درته وايم چې د هغو کسانو په دام کې ونه نښلې چې تل د نيکۍ په خوا ترغيب کوي.

اتفاق: ۱

ټولي قومي او ملي کاميابۍ د اتفاق مرهوني دي؛ مګر اتفاق د پسرلي باران نه دی چې پخپله ورېږي، بلکې د هر ملت د اتفاق تهداوونه د هغه ملت خوا خوږي حکيمان او فلاسفه ږدي.

اتفاق: ۲

کوم ملت چې اتفاق نه لري ګويا هغو سړي نه لري.

حقيقت

هر څوک چې شکايت لري چې دنيا په تياره کې ده، او حقيقت ورک دی نو دوی دي د حقيقت په مفهوم نور هم غور وکړي.

قلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

کېدی شي چې نور کارونه په زور وچلېږي، مگر قلم نازکه شی دی، په ده چې زور راشي ماتېږي.

قلم او توره

توره په خپل ځای کې دکتاتوره ده او قلم په خپل ځای کې، وړاندې والی هغه وخت کېږي چې د دواړه احترامانه اتفاق وکړي.

خوشامندي

خوشامندي هغه متاع ده چې په دنیا کې تر هر څه زیات خریداران لري.

ګودر پېژندل

په سعیه او کوښښ سړی وړاندې ځي. ولې بې ګودره ګډېدل سړی په سیند لاهو کوي.

نېکي او سړيتوب

نېکي کوه خو سړيتوب له لاسه ورنکړې.

شعر

کلام د خبر د مجموعې نوم دی، هر کله چې په دې مجموعه کې خوند او کیف پیدا شي نو شعر ورته وايي.

خوشحال او رحمان

خوشحال په ټولو معانيو سره شاعر دی؛ ولي رحمان د شاعر نه پورته مقام لري.

لويي

خيالي دنيا

هېڅوک په زور باندې خپل ځان په چا لوی نشي منلای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوی اکتشاف

داسې يو شی ماته معلوم دی چې د هغه په واسطه هر خام پخېږي، هر کار ناکاره وربانديې کره کېږي، هر بېکاره شی وربانديې د کار، او د کار وربانديې مثل الاعلی ته رسېږي.

د آئينې غونديې بلک او د برق په شان نور اود قوس قزح غونديې رنګينيې لري. دا سنګ پارس نه دی خو چې په تېره يې ووهې سره زره کوي يې.

عجيب خواص لري ؛ د هر چا خوښ دی. او چې څوک يې لري هغه هم د خلکو خوښېږي. ولې هر چاته چې مخامخ شي ډار ترې کوي او ترې وېرېږي. هېڅوک ورته ځان نشي نېولی.

راډيوم هم نه دی. مګر په ندرت. کميابی، قيمتی، او نورو مزاياوو کې د هغه په څېر دی. د ډېرو لږو خلکو پرې لاس برېږي. خو په دې سبب چې د اور بخری ترې الوزي، چې څوک يې واخلي سوزي يې.

چې ښه او اصلي يې په لاس راشي نو هر چا ته يې سراسر فايده ده. بې له هغه چا چې لري يې. هغه څوک يې اخېستی شي چې له ځانه پرې نور ګران وي. او په هغه ملکونو کې دي چې هلته ټولنه په فرد رجحان لري.

نوم يې درته وښيم ؟ انتقاد. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوندانه دريڅخوا

علم ، شعر ، سياست

علم: اکتشاف ! شعر :احساس او سياست: کول دي.
عالم فکر کوي. شاعر خبري کوي او سياست عملا کار کوي.
عالم ګوري. شاعر خاندي او ژاړي. او سياست دان لوبي کوي.
عالم قوانين ، شاعر ملل، او سياست دان ډلې جوړوي.
عالم تخم پيدا کوي، شاعر يې کري او خړوبوي، او سياست دانې رېبي او حاصل يې اخلي.
زندګي يوه سرسبزه او ښېرازه ونه ده. علم يې بېخ، شعر يې تنه او سياست يې مېوه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان تړلول

باغوان تازه تازه او ښکلي ګلان راټول او کوډي یې جوړولې.
ګلساز کاغذونه پرېکول او ګلنمایي یې کوله.

ده، هغه ته وویل: دا مه کوه.

هغه ویل ، ولې ؟

- ځکه چې دا ګناه ده.
- په څه ؟
- په دې چې که ګناه نه وای، نو هر چا به کولای.

ګلچین

(c) ketabton.com: The Digital Library

قافله

پاڅئ صبا دی. وګورئ سترګه جګه راغلي ده. هلئ، نور خلک ټول ولاړل (د قافلې مېر دغه پورته غږونه وکړل.)

پدې کې...

یو وویل: اوه، څومره ښه هوا لګېږي.

بل وویل: نن اسمان څه ښه شین دی.

دریم وویل: ستوري داسې ښکاري لکه په شنه چمن کې د پېلغو ټولنه.

څلورم وویل: د صبا سترګه تر ټولو ښایسته ده.

پنځم وویل: خاندي خو څه نه وايي.

شپږم وویل: دا لیلی ده چې د قبیلې سره وانښه.

اووم وویل: رشتیا وايي، پاڅېږئ، سپېده چاود دی او رڼا خپره شوه.

ټولو وویل: بسم الله. (او پاڅېدل)

په دې منځ کې چا وویل: څه کوئ دومره د وخته.

بل وویل: تر اوسه لا تور تم دی.

دریم ورو سر راپورته کړ ویل یې: بابا څه شور مو جوړ کړی دی؛ مونږ مو له خوبه وابستو؛ ټوله شپه لا پاته ده. چېرته ځئ، لېوني یاست، کرار ځملئ.

او سر یې کېښود.

دا خبرې چا وانه وربدلې او که با سنده یې وګڼلې، خو خلک روان شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

څوک ګرځند روان وو او څوک غړنده. څوک سپاره وو او څوک پلی. څوک سپین ږیری وو او څوک ځوان. څوک واړه وو او څوک ښځې. څوک مخکې وو، او څوک وروسته. څوک غلي وو، او څوک ګړېدل. چا ذکرونه کول او چا دعا ګانې. چا پګړۍ په سر کړې وې او چا خولۍ. چا اشعار ويل او چا ترانې. چا شپېلۍ وهله او چار داريال. چا ويل غلي شئ او غلي ځئ. چا نصيحت کاوه او چا قهر. چا ويل دا ليار لنډه ده، چا ويل هغه ښه ده. چا ويل دا بې خطره ده چا ويل دغه.
د قافلې مير په مخکې وو، ده به غږ کاوه چې راځئ، مه وېرېږئ.

خلک روان وو او نه درېدل.

په دې منځ کې يو، يو داسې هم وو چې د تګ خيال يې نه درلود او نور يې هم غوښتل چې پاته شي.
د دوی په دې باب کې خبري هم زده وې، او چلونه هم. څوک به يې ډارلو، او څوک به يې له پښو را اچول.
د دوی سره هتيۍ وې، دا به يې د خلکو پښو ته وراچولې. د چا به پام نه وو، کالی به يې ترې حمله، او د تخرګ لاندې کړ. يا به يې په بډه وواهه. کوم خوار غريب به چې وروسته او يوازې وميند نو تبر ا يستلو به يې هم او لوټاوه به يې هم. ما دا خلک ونه پېژندل او نه مې سم صحيح کړل. د دوی قوارې مې هم په ځای رانه وستې، ځکه چې دوی په خپل رنګ ځانونه نه ښودل. نه مې د دوی لباس په نښه کړ، ځکه په هره جامه کې وو. هو، دومره وه چې ژوبلې خبري، رښا ته نه راوتل، خلک لمسول او خطا ايستل، بې کاره مزد غوښتل او استفاده کول، کله کله ستر ګي برندول؛ د دوی علامې وې.
په آخره کې ما واورېدل چې يوه بل ته ويل: ګوره بيدار شه که دا خلک مو راستانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

نکړل ، موږ په سپېره ډاګ یوازې پاته کېږي.
صبا په یوه ډله کې ما دا خواب وو ایه او تعبیر مې غوښت:

یوه هوښیار راته وویل: کاروان او رهزنان.
یو شاعر راته وویل: تلاش حق او شیاطین.
یو عالم راته وویل: ملي قافله او مرتجعین.

جلال آباد ۱۱ د عقبر ۱۳۲۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو هوښيار ماشوم

ادي جانې ولې ژاړې.

هان، ادي جانې ولې ژاړې ؟

بابا مې درسره بيا جنګ کړی دی ؟

وې وهلې، هان ؟

نو ولې يې وهلې ؟

هان، ادي جانې، په څه شي يې ووهلې ؟

ادي جانې بابا مې نو ولې تا سره جنګ کوي ؟

هان، ادي جانې بيا دې. بيا دې په سبو کې مالګه ډېر اچولې وه ؟

خير دی ، ښه ادي جانې.

ته مه خپه کېږه. ودرېږه چې بابا مې راشي زه به يې هم ووهم.

ښه ادي جانې مه خپه کېږه.

ته وره مه ژاړه کنه.

ته مه خپه کېږه ! چې بابا مې راشي.

ښه، زه به ورته قار وکم ښه.

پرون يې وهلې وې؟

دا پېره مې چې بابا جنګ کوي. زه به هم ورسره جنګ وکم.

ښه ادي جانې.

ما چې رشيد وهي نو زه يې هم وهم.

چې بابا مې وهلې، ته يې هم وهه.

ادي جانې، بابا مې زورور دی، هان ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

ته يې نشې وهلې ؟

ته ښځه يې ؟

هغه زورور دی؟

څنګه زورور دی، هان ؟

بل څوک نو ولې نه وهي ؟

ادې جانې زورور خو حاکم دی کنه !

هغه څه وو؟

هغه څه وو ، هغه حاکم چې راغلی وو .

هغه سړی يې چې ووهلو.

ودربږه ښه.

زه به ورته ووايم چې بابا مې هره ورځ تا وهي.

ادې جانې مه ژاړه، زه خپه کيږم. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا مې ارمان شو

زه نه پوهېدم، خو ډېر ترورر او مبدل وم، نه پوهېږم چې زما زړه څه ورک کړي وو، او که پخپله دی له ما نه ورک شوی وو.

هغه وخت چې ما ولېدې، زما زړه په سينه کې په زوره ودرزېد او د خپل وجود اعلان يې راکړ، زه پوه شوم چې زما روح ستا په تلاس کې پرېشانه وو.

ته د وړوکو لوبو ته يوه خوا ناسته وې؛ د ما سپېنين د لمر پل شو، سترګې ګلابي، مخ تناويزي کړی وو.

زه پوه نشوم چې هغه کوم نور وو چې زما سترګې يې وسوې، ما تا ته په زبر ونشو کتلای. زما جلب زما د زړه په لاس کې وو. ده پرې نښودم چې په خپله لاره په عادي رفتار تلای.

زه اريان يم چې ته څنګه پوه شې چې له هغه ځايه راولاړ شوې او زما د لارې سر دې ونيوی.

آه دا څومره لوی احسان وو.

تا ماته سم ونه کاته او نه دې وخندل. زه پښه نيولی تېر شوم.

خو دا مې ارمان شو: چې کاشکې زما زندګي د ګل صورت غوره کړې وای، ما دا ګل تا ته در تقديم کړی وای، او تا زما له لاسه اخيستی وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورکی

شپه وه، تیاره او چوپه چوپیا وه.

د شپې په تیاره، د کائناتو په سکوت او پراخه فضا کې؛ د شنو فصلونو، د ګڼو ونو په منځ، او د ګلانو د بوټو په خوا کې یو یو بلک کېږي.

آیا دا د اور سپرغۍ ده چې باد یې وړي؟

که د ژوندانه پای ته رسېدلې ډېوه ده چې په ځلګیو ځلګیو وروستۍ دقیقې شمېري ؟

د ګل د بوټي د بلبل غږ شو: آه اورکیه په دې شپه ؟

اورکی: هو کوم وخت چې به رڼا کې د لار ورکوله له لاسه لیار تړلی وي: نو په خدایي نور شپه رڼول پکار دي.

- آخر چېرته ؟

د دې فصلونو، د دې ونو، او دښتونو، ډاګونو و هغه پلو ته.

او د هغه غرونو، سیندونو، دریابونو، او سمندرورونو پورې غاړه، کوم ځای ته چې لمر او سپوږمۍ په خندا خندا ورځي ؛ هلته.

اوه کوم ځای ته ؟

هغلته چې هلته فطري رڼا هېڅ حائل نه لري ، او هغه ځای ته چې هلته (لټون) آزاد دی ! !

کابل ۱۳۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوټۍ زندګي

ډېري شپې ورځې تېر شوې، موسمونه واوښتل راواوښتل. د سمندر د غاړې بادونو ورېځې د ځانه سره راوړې، ورېځو د دغه ځای په حالت وژړل او اوښکې يې تويې کړې. دا اوښکې خوړونه شول، بيا سيندونه شول، او بيا ويالې شوې، وروسته د ګل په ښاخ کې وچلېدې.

او خدای زده څومره اسباب او علل سره يو ځای شول، او څومره شرائط وجود ته راغلل چې په دغو ټولو باندې د غوټۍ زندګي مرتبه شوه.

د سحر نری شمال په دې غوټۍ ورو، ورو، د شفقت لاس تېرولو، د شپې پرخې ورباندې خپله درافشاني کوله، چې څو د شمال په ډېره دلاساينه غوټۍ خپل شين داوڼ له مخه لېرې کړ.

د چمن طراوت، د مرغانو نغمو، د اسمان د شني فضا لا انتهايت د نمر زرينو پلوشو، د سپوږمۍ مرغوبيت، د ستورو مرموزو اشارو، او د کائناتو نظام ته يې وکاته، او په نېمه خوله يې وخندل.

چې څو بيا دې خوله خندا ته جوړوله، لمر د ماسپښين ځای ته راغلی وو، غوټۍ د ده خواته مخ واړاوه او سر يې ټيټ کړو.

کوم وخت چې د نمر پرېواته له پلوه د نمر د طلايي پلوشو سره د نسيم په لګېدو د غوټۍ نازکې پاڼې ورېږدېدې، نو دې په داسې آواز چې ايله د شاعر د زړه غوږونو اورېدی شو، ويل:

پاکي تا لره ده اې خالقه، اې د کائناتو صانعه! ستا عالم څومره ښايسته دی، څومره ګلالی دی، او څومره وسيع. مګر اې خاونده! زما د زندګي وار همدا وو ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

(پس له لږ سکوته) باداره، پاکې تا لره ده زه راضي يم چې ستا د بې انتها ملک يوه ذره جزيي برخه په ما ښايسته شوه.

ستا د مخلوقاتو د سترګو طراوت وګرځېدم. بلبلان راباندې وچغېدل ، بوراګان راباندې والوتل. ذره ثنا ده تا لره چې زه ګل يم او اغزی نه يم.

لمر د غروب په حال کې وو ، ګل، خپل زړه په خپلو مړاوو پاڼو کې راونغښت، او د خپل حيات په وروستيو لمحو کې يې يو وار بيا دا وويل: ذره ثنا ده تا لره اې خاونده چې زه ګل پيدا شوی يم او اغزی نه شوم. ! او ورژېد. ! !

جلال آباد ۱۳۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور هم صبر وکړم؟

زه منتظر وم او تا ته.

ما ساعتونه او شپې تېرې کړې او تا ته مې کاته. زما په زړه کې ډېرې خبرې وې، آرزوګانې وې او دردونه وو. تا خو ما ته څه نه وو ويلي، مګر ما ډېر ساعتونه وا پستل.

زه منتظر وم او تا ته.

زما او ستا په منځ کې هماغه پيمان موجود وو، چې شونډو يې د اظهار منت په ځان نه وو منلی. هغه يو ګل وو چې لا نه وو غوړېدلی. هغه يو سحر وو چې لا نه وو خندېدلی.
يو ارمان وو، او سربسته.
زه د دغه ارمان د پاره،
منتظر وم او تا ته.

لاروي راتلل او تېرېدل. هغوی به په خبر خبر ما ته کاته، او تمسخر به يې کاوه. ما به له شرمه چا ته نشو کتلی.
ډېر خلک راغلی او تېر شول. دقيقې او فرصتونه لکه د لاس مرغۍ چې والوزي ولاړل.
زما آرزو غم شوه، او د زړه په سر غوټه.
بنه، لا نور هم صبر وکړم؟
بنه، مګر ..... (تر کله) !!!

جلال آباد ۱۳۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوښکو ارزاني

که غله او ارتزاقيات قيمه شي خو د فصل په راوتو رفع کېږي.که کالی او لباس قيمته شي نو بيا هم څه نه څه ګوزاره کېږي خلک وايي: بربنډ له لاري اوړي، وږی نه اوړي. که فيشني شيان قيمته شي نو قيمته دي شي کنه.
تجمل بېل شی دی او زندګي بېل شی. که اسعار قيمته شي نو د دولت په تصميم يې علاج ممکن دی چې غير ضروري او دويمه درجه شيونه له استعماله وغورځوي.

که دا ټول شيونه په يوه سويه ارزانه شي نو يو مملکت دپاره د رفاه او آسايش وسائل لاس ته راځي. اما اجتماعي سعادت او خوشبتي دغه وخت هم نه حاصلېږي. د ژوند سعادت او خوښي د ماديا تو په زياتوالي او ډېروالي دومره اړه نه لري لکه د ضمير په آزادي او د روح په خوشحالۍ پوري.
په ژوند کې خطرناک او مدهش حال دا دی چې اوښکې ارازنه شي؛ وېره، دهشت، او درد موجود وي او دوا نه وي.
په طب کې د هر درد، خوږ، پرهار او ټپ علاج شته. مګر نه د زړه درد، او زخم.

د زړه د درد علاج پخپله د زړه درد دی، او بس. د اوښکو د ارزاني علاج، د پول او پيسو د ارازني، غوندي نه دی، چې د اقتصاد کوم ماهر يې علاج وکولی شي او نه د زراعت متخصصان په دې کار پوهېږي. بې دردي په يو قوم او جامعه کې داسې يو مرض دی چې په علاج يې فقط پيغمران پوه شوي دي.

اې خدايه، موږ نه هغه زړونه واخله چې د مظلوم او بې وزلي له سترګي څخه په عبث تويېدونکو مرغلرو نه خوږېږي او هغه لاس او پښې او ژبه مه راکوه چې بې لاسو او بې پښو ته صدمه رسوي او خلک ژړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کابل ۲۷ د جوزا ۱۳۳۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناکامي

د ژوندانه د ناکميو څخه مه مايوس کېږه.
هغه ژوند کامياب ژوند نه دی چې تل کامراني لري. هغه خوشحالي سړی نه خوشحالوي چې د درد او خوږ په بيه نه وي اخېستل شوي. د ورځې رڼايي د شپې له تياري څخه ده.

د لېدو خوند د بېلتانه په غم کې او د ژوندانه فتحه د ژوند په ماتې کې ده.

هغه چې له خدايه ابدي راحت غواړي، هغه د يو داسې جنت آرزو لري چې هلته د لېدو لپاره سترګو پرانيتو او د خوړلو لپاره خولې ببرته کولو او د اورېدو لپاره غوږ اېښودو ته اړه نه وي. تر څو چې ژوند، ژوند دی؛ نو په دې کې برکت له حرکت څخه دی. ځکه کامل سکون کټ مټ مرګ دی.
هغه چې وايي په دې دنيا کې بدې ولې شته، کمی ولې، او بنديزونه ولې ؟نو دی په حقيقت کې د نيکي د پربمانی، او ازادی قدر نه پېژني، او د دې مرغلرو پوره قيمت ادا کول نه غواړي. هر څومره چې يوه خوشالي شانداره وي، هغومره هغه لياري هم سختې وي چې د هغې د حصول لپاره لنډيږي.

د ژوند ناکامي په حقيقت کې هغه کسان غواړي چې د کاميابي وړ وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پتې او ښکې

سترګې دي پټې کړې ؟ بیا یې نه غړوې؟ خوابدی شوی یې ؟ د ادې او دادا غږ بیا نه کوې؟ مروره شوې یې؟ بیا نه پخلا کېږې؟ د خپل مور و پلار نه دي زړه بد شوی دی؟ زړه دي تور شوی دی ؟

سترګې دي پټې کړې؟ بیا یې د سره نه غړوې..... زبېدې...... اورې.

تا خپل خوږې نیمکله نیمکله خبرې د ناز منډې رامنډې بس کړې؟ نور مازدیګر د پلار مخې ته په منډه منډه نه راځې ؟ تا نوره د مور و پلار غېږ د مینې لپاره کافي، او د سترګو غړولو لپاره مناسب ونه لیده؟

ته پوره ته شوې چې دا دنیا له مینې څخه اغراضو لپاره ډېره مساعده ده ؟ ته ورسېدې چې زموږ په دې خړه دنیا کې هر څوک د ځان لپاره ژاړي ؟ او چې اوبو تر ستوني راشي نو اولاد هم تر پښو لاندې کوي.

او درڅرګنده شوه چې زموږ په خړه دنیا کې خلک د اولادونو په سر عزت او دولت حاصلوي ؟ او د رذالتونو په ارتکاب سره د شرافت د ګټلو پسې ګرځې ؟

ښه نو یو ځل بیا سترګې وغړوه، د طلایي وېښتو ، سورککې شلېدلي کمیس سره په منډه منډه راشه ، یو ځل وخانده ، او راته ووایه چې تا څنګه په څه کم دوه کاله عمر کې هغه اسرار کشف کړل او هغه حقایق دي وپېژندل چې پلار دي په **۵۲** کاله کې پرې نه دی پوه شوی ؟ ستا دومره زر دا یقین څنګه حاصل شو چې زموږ د دې خړې دنیا ټول حرکات، ټول افعال او ټول اوضاع غرضي، تصنعي او مطلبي دي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

ته څنګه ژر پوه شوې چې دلته په خندا خوله بېرته کول په کائناتو پورې خندا کول دي؟ تا ته دا راز څرنګه فورا کشف شو چې مونږ ټول د ټېټو خواهشاتو غلامان یو؟ تا ته زمونږ دا نفسي کیفیت څرنګه دستي در څرګند شو چې زمونږ لویه هوښیاري دا ده چې د خپلې خېټې د کندو ډک ساتلو د پاره د خلکو په شرف، ناموس او حیات لوبې کوو؟ البته دا ده څرګنده شوه چې چېرته چې نر د ښځې قدر قیمت نه لري نو هلته به د ښځې څه قیمت وي؟ ته په دې پوه شوې چې په نیم قرن ژوندون کې د چا نارینتوب او ښځه توب نه معلومېږي نو هلته سترګې غړول څه فایده کوي؟

ستا یقین راغلی وو چې چېرته چې ښځه تش د نفسي خواهشاتو آله او د یو بندي مرېي په شان وي او د مال غوندې بازار ته عرضه کېږي، نو هلته د طفولیت نه سړیتوب ته تګ کول له سړیتوبه تېښته ده، نو ځکه دې د دې ځمکې د مخ نه د هغې خېټه بهتره وګڼله، سترګې دې پټې کړې او تر ابده پورې.

زه پوهېږم چې ته په حقه یې، تا د خپل شاوخوا د بې مزې، بیمعنی، پوک، په غم لړلی پوچ ژوند څخه مرګ بهتر وګاڼه. لاړې، او په حقیقت کې دې زمونږ په نه تلو وخندل. ته په حقه یې ځکه چې ستا شکېدلی کمیس زمونږ ټول قدرت څرګندوي. تا ډېر ښه وکړه چې د مرګ دومره اوږده لار دې چې پلار دې په نیم قرن کې طی نکړه تا په څه کم دوه کاله کې ووهله. ته د حیات د مراحلو په لنډولو کې له مونږ چالاکه وې. تا د برق په سرعت هغه لاره ووهله چې مونږ ورباندې څښېږو. اخر ځای خو هماغه دی چې ته ورته مخکې ورغلې.

مګر دا مې ارمان دی چې تا ته د مرګ مدهش هیکل خپله توره مهیبه خوله وازه کړه او در نږدې کېدو، نو تا به ضرور شاو خوا ته کتلي وي، ته به ډاربدلي یې او ادې ادې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

او دادا به دې نارې کړي وي، ليکن په دغه نيمه شپه کې نه تا سره ادې وه، او نه دادا چې ته يې په غېږه کې نيولې واى، په تا يې ژړلي واى، او اوښکې يې تويې کړي واي، ډېر افسوس دى چې مور دې د شفاخانه په بله خونه کې له ځانه بېځانه پرته وه. او دادا دې دواورو ديخ باد په زغملو سره تر نيمې شپې په دروازه کې ناست وو. اما تا يوازې او د بېکسۍ په عالم کې ساه ورکړه او سترګې دې پټې کړې. ښه ده ستا دې په مخه ښه وي، ورځه هغه ځاى ته چې هلته دا شيونه هيڅ نشته!

کابل – حوت ۱۳۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپلاني مرغۍ

سبا وو ، لمر ايله د غره له څوکې څړيکه وهلې وه .

د باغ زېړې ونې د لمر په طلايي شغلو کې داسې ښکارېدې لکه ښکلې پيغله چې پس له مرګه د سرو په ګاڼو سينګار شي . د سباوون شمال د ونو پڼبه په رکاب پاڼې ربړدولې، تا به ويل: تبجن ناروغ دی ساړه لرې اخيستی . د ونو له پاڼو داسې نرۍ غمجن غږ پورته کېدو لکه د کمزورې ناروغ زګيردی . د ونو په څانګو سپلاني مرغۍ ټوغۍ ټوغۍ جوړه جوړه ناستې وې . چو په چوپيا وه د پاڼو له شرنګا ، او د کوچانو د کېږو د تک له آوازو څخه پرته نور څه نه اورېدل کېدل . يوې مرغۍ د وزر له ښکو سر راوايست وچغېده . لکه چې ويل يې: ساړه دی . بلې ويل: هو ، خزان دی، اوس د کوچ وخت دی . څلورمې ويل: تازګي ولاړه او ګلان مړاوي شول .

دوی يوې بلې ته وکاته او په نرو نرو ښکلو اوازو يې د باغ زېړو ونو او مړاوونو ګلانو ته (د خدای ښه) وويل . او لاړې . دلته دوه مرغۍ پاتې شوې . هغوی وويل: دا زموږ جاله ده . دلته مو کور دی . دوی ويل: مونږ د سړو تودو له کبله خپله مېنه او کور نه شو پرېښوداى . دوی خپلو بچو ته نصيحت کاوه چې زړونه ټېنګ کړئ، په ښه او بده کې خپله ځاله پرېنږدئ . دوی وويل: خزان تېرېدونکی دی او ژمی هم . پسرلی به راشي، ګلان به وغوړېږي . شنيلې به وټوکېږي او بيا به مرغۍ راپيدا شي . دوی وويل: خير دی سپلاني مرغۍ دې په پسرلي زموږ له باغه خوند اخلي ، زموږ د باغ مېوې دې خوري خو باغ زموږ دی . په مونږ دا باغ او د دې باغوان ګران دی .

هو ، دوی ته دا خزاني باغچه جنت وو ، ځکه چې د سپلاني مرغۍ نه وې او د ځالي سره يې مينه وه، د سپلاني مرغيو پشان يې د بل د باغ ثنا خواني نه شوه کولای .

خيالي دنيا

د بېوزلو او يتميانو غونډې له يخنۍ ربړد ېدلې خو ځاله يې پرېښوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بندي توتی

دا نري او خواشيني اوازونه چې اوربدل کېږي، دا د څه شي دي؟آه، دا آوازونه د هغه توتي دي چې په پنجره کې بندي دی. وای دا د توتي بچوړي کوم ځیګر ور له خپلې ځالي رابېل کړي دي ؟

آه، دا آوازونه څومره غمجن او دردناک دي ؟ دا وړوکی د توتي بچی د خپل مورو پلار او د خپلې ځالې په یاد څومره ژړوونکي غږونه باسي.

آه، ناله کوي او خپلې ځالي پسې ژاړي.

افسوس دی خلک په تېر کې زړونه نه لري چې د دغسې وړوکي او نازکه زړونه ازاروي ؟خلک دا ولي کوي ؟د خپلې خوشحالۍ دپاره ؟خو د خلکو د غم خوړلو لپاره دي ځان زهيروي او ځان دي پرې خوشحالوي کنه.

تاسف دی د خلکو په بې ذوقۍ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ستورو دنيا

د ستورو په دنيا کې خدا يزده چې هغه څه شی دی چې ما خپل ځانته راکاږي.

هغه څه شی دی چې هغه ته ګورم يو مضطرب اطمينان مې په زړه کې ځای نيسي ؟ زه وينم چې دغه ستورو کې څه داسې غلي او چوپ دی لکه د خيال ژورو الی، او څه داسې خړ او لري دی لکه د تېرو ورځو ياد .

څه رانېه او ځلېدونکې دي لکه د پاک زړي او صاف باطني محبوبې سترګي. او څه داسې برېښي لکه د هغې مور د مينې ډکې سترګي چې ورک اولاد پسې چې ناري وهي او د اوښکو ډکې شي. ښه نو په دې آئينو کې د انسان د ژوند عکس ښکاري ؟ يا دا چې دا ډېوې زموږ په غم او ښادی باندې خپله رڼا غورزوي. او هره شپه په اشارتونو او سترګکونو موږ ته څه وايي ؟

که دا نه وای نو بيا د دې ستورو په دنيا کې نور څه دي چې ما خپلې خواته راکاږي.

چې ورته ګورم زما زړه کله غمجن شي او کله خوشحاله. زه پوهېږم چې زه يو مسافر يم، د سمې لارې نه اووښتی او که څه هم خلاص او پرانېتی يم، مګر د خپلو رنګا رنګ خواهشو په رسيو تړلی يم د دنيا په قسما قسم خوندو مين يم، لېکن د خپلو اکثرو قوتو څخه بې خبره، د هر شي طالب (غوښتونکی) يم لېکن د هغه د موندلو سره د خپلې آرزو نه بېزار زما ورځې د هوسايي او سکون نه خالي دي، او زما فضا د تخيل د الوتو لپاره تنګه او ناموزونه ده لېکن زما لپاره د خوشحالۍ يوازې يو سبب موجود دی: څه... ؟ هغه دا چې زما شپې تر اوسه په دې حيرت کې تېرېږي چې ګوندې د حسن په دې لوبوونو کې هغه رڼا چېرې پټه يا ښکاره موجوده وي چې زما ړوند او سوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

(قسمت) برخه يې لټوي ؟او هغه عصمت به پکې چېرې مونده شي چې زما په ګناه ککړ زړه يې پلټي ؟او هغه راز به پکې ظاهر يا مستور اېښی وي چې د هغه پسې زما زړه په تلوسه کې دی او ټوپونه وهي. ښه نو د ناکرارۍ څخه ګوندې چېرته د پټېدو ځای نشته ؟او که رښتيا دا نه وي نو ،

د ستورو په دې دنيا کې نور څه دي چې ما خپل ځانته راکاږي ؟

زه په دې پوهېږم چې زما په ژوند کې تر ټولو ثابته جذبه د عشق جذبه ده او په مخلوق کې رېښتيني جلوه، د حسن جلوه ده او زه د دې هم احساس کوم چې هر کله زه په دې لېرې لېرې رڼا ګانو نظر اچوم نو زما په جذباتو کې تلاطم پيدا کېږي ، او زما ژوندون وران ويجاړ ښکاري، په هغه وخت کې زما زړه پوهېږي چې ده د خپلو آرزو ګانو پسې خپل قيمتي وخت بايلودلی دی، او خپل بې بها فطرت يې د عبث شيانو په عوض کې خرڅ کړی دی، يوه زمانه داسې تېره شوه چې ما مينه د غرض سره ملګري ومېنده. وفا مې د بې وفايي سره يو ځای ولېده، ضمير مې د خپل نفس سره لاس و ګرېوان وليد ، زما د عمر خوږې ورځې داسې تېرې شوې، افسوس ! لېکن ډېر شکرونه دي چې يو مسرت تر اوسه ما دپاره باقي دی ، چې زما شپې اوس هم په هغو ښکلو قنديلو رڼا دي چې د هغو شغلو زما په غمجن زړه کې لويه آرزو بيدا کړيده، زه وپوهېدم چې د انسان د ژوندانه صحيح سکون د اضطراب سکون دی، زه پوه شوم چې آرزو د څه آسان شاني حصول لپاره نه ده، عشق د يو ارزان وصل لپاره نه دی، او زه ورسېدم چې رښتينی کشش هغه دی چې تل زړه خپلې خواته کاږي، رښتيني آرزو هغه ده چې تل د تکميل په تلاش کې وي، او رېښتينی محبت هم هغه دی چې د محبت د مدعا لپاره پرله پسې جدوجهد وکړي. او دغه جدو جهد د ژوندانه مال وګڼي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

سيلاب

اوه، دا څومره تياره ده، څومره توره وربځ ده، په دې ټکنده غرمه کې دومره تياره، ته به وايې چې د تروږمۍ ماښام دی ! !

دا لمر خاته او لمر پرېواته له خواتورې تورې غونډۍ غونډۍ وربځې ، اوه، څومره په سرعت حرکت کوي. رڼا هېڅ نشته. ! !

اوهو ، غرهار، ډزهار، سړی به وايي چې ګونډي کوم لوی ښار بمبارد کېږي. اوه، برېښناګانې داسې ښکاري لکه د اور متروکې. يا لکه آتشي ښېښې چې په کوم ځای ورول کېږي.

سخت حال دی، بده ورځ ده اوضاع ډېره خرابه ده، د دې ورېځې د شان سره باران، ږلۍ، تندر او سېلاب لازم برېښي.

آه، د سېلاب مخه، او دغه کلی، دا څوک دي دا ولې داسې بېخبره دي. دلته هېڅوک خوزېدونکی نه ښکاري. آوازونه نه اورېدل کېږي. دا ولې ؟ د خدای لپاره دوی ويده دي او که مړه ! !

دغه سېلاب راځي، دغه يې مخه ده، ټول به يوسي، آه په دوی کې به ماشومان وي، ښځې به وي، ښکلي ښکلي نازنينان به وي، د ارماندونو او آرزو ګانو ډک زړونه به وي، ټول به يوسي، آه برباد به شي.

هلئ، وېښ يې کړئ، ورغږ کړئ چې څه چاره وکړي، دومره غلفت. دا غرمه او دا درونډ خوب !آه، دا ټول ويده دي. ټول ويده دي ؟ !

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

فرض کړو چې څومره غریږي، هغومره نه وریږي، توره وېرول کوي او سپینه ورول کوي، څومره چې وايي هغومره نه کېږي، مګر بیا هم په لوړو غرونو خو باران کېږي، واورې وریږي. او د دې نتیجه سېلاب وي، هر کله چې وي دا سېلاب به راشي او ټول به یوسي ! !
دا چې د سېلاب مخه چانېولي ده، سیندونه چا بند کړي، بل ځای هم نشته او نه د تېښتې لار چې څه وي هغه به وي. بې همتي ده.

سېلاب خو د کلکو ګټانو او تړو سره لګېږي مګر ډډه ترې کوي. د انسان عزم، همت او اراده د زمانې د سېلاب مخه لاهم ګرزوي، پاتې لا د باران او اسمان تل د همتناکو د ارادې په موافق حرکت کوي ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوندانه طلسم

بس، همدا وو ژوندون ؟ زوړ سړی د ژوندانه په غاړه ناست. خپلو آرزوګانو ببړې یې تلونکې لېده، سوړ او سېلی یې وایست، او دا خبره د ده زړه د عمق نه داسې راووته لکه په اوبه کې چې یو شی ډوب شي او د اوبو په سر یې ځو بربرې ځرګندې شي. د مابنام وخت دی او دلته د ژوندانه مابنام دی.

په اسامان باندې د لړو ورځو سپوږمۍ خپله ښایستوکې رڼا خپره کړیده، مرغۍ په هله هله خپلو ځالو او د شپې ځایو ته ځان رسوي؛ لمر لوېدلی دی. دغه دی دا تنکۍ سپوږمۍ چې د تېرو لومړنیو غوړسکو باندې لړه شاني پازه غورځولو لپاره دنیا ته راغلې ده. پرې به ووځي او په هر شي به تور تم شي.

د زاړه په زړه کې هم د یو لطیف احساس خلک تر څه وخته وځلېد، د ده د ښکلي ځلیتوب ورځې تېرې دي، اوس به دا زوړ والی او د هغه احساس هم تېر شي، او د ده روح به د خپلې وروستۍ استوګنې د ځای خواته وزرونه خپاره کړي وابه لوزي. د ځانه سره یې وویې: اې ژوندونه. ته همدا وې ؟ ده بیا سر وخوزاوه، ویې ته ټوکه یې او که نه .لېکن ځوانۍ خو اورمرو ټوکه ده.

دا یې وویل زوړ غلی شو، نور څه یې د خولې نه وانورېدل شول هغه اوبو ته په ځېر شو چې د ببړۍ په ډډو لګېدې؛ د ده رباب، د ده هغه د خوشحالۍ ملګری چې درست عمر هر سبا مابنام په ده د ارمانونو سره په یو غږ غږېدو د ده له لاسه ولوېد.

ببړۍ په تلو کې ده، زوړ خوار خفه او غمجن دی، لېکن ببړۍ والا خوشحال او په خندا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

دا صورتونه څوک دي ؟ زړه ولې خفه دی؟ ښه نو ، دی د دوی د جلا کېدو په خيال غړند دی ؟دی غواړي چې که خدای وکړي زر تر زره د ده د سترګونه پټ شي او د دوی یاد هم د ده د پاتې ژوندانه څخه د غلط توري غوندې لېري شي. ځکه چې دا هغه زړه غاوونکي شيان دي چې د ځلمېتوب د نشې په ورځو کې هر وخت د ده د زړه نه چاپېره وو؛ د ده په زړه یې پرده غوړولې وه، ده دا ګمان کاوه چې زما سترګي د حقيقت تصوير ويني ، څه چې وينم هغه هماغسې دی هم. ده د دنيا په رنګونو کې خپل زړه رنګ کړو. او د دغه رنګ ور کولو څخه یې د ژوند په ښايست سره تعبير وکاوه؛ دنيا د خوشحاليو یوه سلسله جوړه کړه، لومړی د ښايست سبا خپل جعلي نور خپور کړ، بيا رڼا شوه نو د عشرت وربځ په فضا کې خپله چترۍ وغوړوله، وربځ ورکه شوه، بيا نو د مستۍ رنګ د سرې زرغونې په شان په اسمان خپل تال واچوه؛ د ژوند ورځ په دغه ډول تېره شوه؛ اسمان شين شو چې وی لېده ماښام نېږدې دی، نو ورځرګنده شوه چې دغه زړه غلوونکي شيونه په اصل کې د ځوانۍ تېر ابستني وې، چې وو يو څه او ښکاريدل بل څه. کله د زړه د مجلس رنګ و رونق په دوی سره وو ، اوس د دوی قلعي لېرې شول نو دوی خپل د دې مجلس نه مخ واړاوه طاقت، قوت، قدايي، عشرت خودي، آزادي، ترقي، ښايست، مينه، عدل، علم، باور د دې ټولو پټ ښکاره شول.

حيات زړه څه فرض کړی و ، او څه یې و مېند . ليکن د يو قوي روح ته د حقيقت په لېدو کله ضعف پيدا کېږي ؟ژوندون بېشکه يو طلسم دی چې ماتېږي، خو د يو زړور انسان لپاره څنګه ښکلی دی دا طلسم،او څنګه خوندور دی دا ماتېده.

خبرېده د هوښيار زړه لپاره لوی تسل دی او دحقيقي ژوند لپاره مرګ هډو څه مرګ نه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوندور خوب

مازدېګر لمر په غړه غړه دی، د انګړ په منځ کې، د ګلانو د کياريو په غاړه وړوکی ماشوم په لوبو بوخت دی، په لمن کې خاوري اخلي له يوه ځايه يې بل ته وړي، او هلته يې غونډوي. مور د کاله په کار اخته ده، په ډېره بېړه لګيا ده، کالي کونډي سنبالوي؛ ځکه چې ماښام دی. او وخت ناوخته دی. د کار په منځ کې يې چې پام شي نو غږ کړي چې زړګيه څه کوې راځه ناوخته دی. هله ځار دي شم. ماشوم په خپله نيمکۍ او خوږه ژبه وو وايي: ډوډو پکه کم. مور: څه کوې ؟

ماشوم: ډوډو پکه کم؟ (يعني ډوډۍ پخوم) مور د کاله به کارو بوخته او ماشوم په خپلو لوبو . وړې وړې مرغۍ چې په کياريو کې يې ټوپونه وهل ، خوشحاله خوشحاله او جلتي جلتي ګرځېدې، يوه يوه والوته، او ټولې خپلو بچيو او ځاليو ته لاړې.

وخت تېرتېږي، لمر ولوېد له، له ښکې تياره راپورته او د ځمکې په مخ راخوره شوه، د آسمان په شنه او نامحدوده فضا کې ځای په ځای ستوري راښکاره شول.

مور چې د کار د بېړي نه خلاصه شوه،له ځانه سره يې وويل: آه، ماښام دی، تېرغونې شوه، بچی مې هلته لوبې کوي. آه، زما هېر شويدی، ورغله څه ګوري. ماشوم د خاورو نه وړې وړې او پلنې پلنې ډوپکنې جوړې کړيدي. خړ پړ پروت دی، چې ستړی شويدی. به خاورو کې يې سر ايښی دی او د خوب د قاصدانو لاس ته يې ځان سپارلی دی.

د ماښام خړه تياره کې مور د خپل ماشوم سرته ولاړه ده، زړه يې د يو عالم ترحم او رقت نه ډک دی، او چرت وړې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

هو ، د ژوندانه مثال همدا دی.

مونږ په خپل ژوند کې همدغسې په خاورو لوبي کووو په دغه لوبو اخته او سوچه د مرګ درووند خوب په مونږ خپل چپاو راوړي، او بل عالم ته مو بوزي. مګر آه څومره خوږې دي دا لوبي او څومره خوندور دی دا خوب چې په خپله خوښه او آزادي سره وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خلکو مين

زه دا نه وايم چې ما ته روپۍ، ښکلي او غټې چوکۍ راکړئ. دا شيونه د هر چا نه وي په کار، او زما هم ورسره شوق نشته، زه وايم: راځئ چې دا فکر وکړو چې موږ ولې خفه يو؟ خلک ولې يو له بله ژاړي؟ او آيا موږ دا نه شو کولی چې ژړېدونکي سترګې د رحم او عاطفې په دسمال پاکې کړو؟ آيا دا نشو کولی چې خفه خلک وخندوو؟

که دا ټول ممکن وي، نو موږ د مال، دولت، چوکۍ او دبدبې د زياتې اندازې لپاره هغه کوشش ولې وکړو چې عمومي خپګان يو تر بل زړه بداوی پيدا او زموږ د ضمير آزادي سلب کاندي.

ما سره د غسې ارزوګاني دي.

زه غواړم چې په دغسې شان تاسو سره وغږېږم. زه له تاسو نور څه نه غواړم، تاسو فقط زما خبرې واورئ. زه غواړم چې ستاسو په جرګو کې تاسو سره کېنم پاځم، ځکه زما تا سره کاره دی. هماغه څه چې په يوازې توب ما ته راښکاره شوي دي، هغه ستاسو په مخکې کېږدم.

زما دا يقين دی چې ما ته دا يقين بېځايه نه دی بيدا شوی.

راځئ، زما خبري واورئ، که ستاسو پکې فايده وي ويې منئ، که نه نو، په عقل او منطق يې رد کړئ.

دا دنيا له عشقه ده، او په عشق ودانه. هر څوک يو عشق لري. زما عشق له تاسو سره دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

دا خبره نا اشنا مه ګڼئ.

باور وکړئ چې زه د ژړېدونکو سترګو سره ژاړم. کوم وخت چې زه د خوشالۍ منظر ووينم خوشالېږم، او چې د عظمت مظاهر ګورم کله رابانديې رقت او کله ترهه غلبه کوي. زه پوهېږم چې په دې شين اسمان، هواره ځمکه، ګڼو ستورو، لويو غرونو، روانو سيندونو، حيرانوونکو، شنو فصلونو، حيواناتو او نباتاتو کې څومره د عبرت جلال او جمال منظر موجود دی.

دا موجودات ټول ګويا دي، ټول خبري کوي، تاسو وربانديې پوهېږئ، که نه؟ راځئ چې زه تاسو ته د ژوندانه او زندګۍ له اسرارو څخه بحث وکړم، د عشق او ميني لوبه دروښيم.

وګورئ پورته فضا څومره رنګينه، وسيعه او حيرانوونکې ده، راځئ، چې هلته ولاړ شو. راځئ چې د غره په سر وخېژو او لاندېني ښارونه وګورو. دا چې موږ پکې اخته يو، څومره ورې ورې او ناڅېزه خبري دي. د پنځلسمي سپوږمۍ نوی سر وهلی دی، هر څه د نسترن په ګلابو کې پټ دي، فضا خاموشه ده. راځئ چې ستورو ته وګورو، او خبرې ورسره وکړو، وګورئ دا دنيا څومره ښکلې او ښايسته ده، د دې دنيا نه مخکې او وروسته به لا څه وو، او وي به؟

ګورئ لږ ځان وزګار کړئ او زما خبري واورئ.

تاسو ولې د ژوند حقيقت هېر کړی دی؟ ما در پرېږدئ چې درسره وغږېږم. که تاسو نشئ راتلی، زه به درشم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

هو ، زما خبرې واورئ، او فکر ورباندې وکړئ، زما د ټولو فکرونو حاصل تاسې یاست.

زه تاسو غواړم، ځکه چې تاسو زما قوم یاست. او زه په تاسو مین یم. کټ مټ هماغسې لکه مور چې په اولاد مینه وي. مهرباني وکړئ، تاسو زما خبرې واورئ. او له ما هغه څه مه غواړئ چې زه له تاسو نه غواړم.

په یو لوی محفل کې یو نری سړی پاڅېدو او دا تقریر یې په نرمه او رقت انګېزه لهجه واوراوه، حاضرینو ځېنو ژړل او ځېنو خندل، مګر ځېنو یو تر بله وکاته او ویې ویل: دروغ نه وایي په انسانانو کې دغه مقام شته او دا سړی شاعر دی.

کابل - جوزا ۱۳۳۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوترې صوفيانه ژوند

کوتره خپلو بچو ته نقل کوي: کوم وخت چې زه د جهان له هر ښه بده بېخبره، د ورکوټوالي او صباوت په غفلت کې له دنيا او مافيها نه آزاده او د مورو پلار د سيوري لاندې د بېغمۍ په تخت ناسته وم، نو هغه وخت ما دا خبره اورېدلې وه په دنيا کې بايد د عمر تېرولو لپاره داسې لار وکتل شي چې بېخي بې خطره او هېچا ته پکې آزار نه وي او په کار دی چې سړی د محبت، لطف، مهربانۍ، همدردي او نرمي مجسمه وي ځکه چې په دنيا کې که خوږ شی دی خو مينه ده. جنګ جګړې عمر بې مزې او پيکه کوي، بد نيتي او فساد په طبيعت غالب کوي، نو د ژوند دا پر امنه فلسفه مې خوښه شوه، د ځان لپاره مې خړ کالي او د ياهو د ويلو لپاره مې د لوړو ونو څوکې خوښې کړې، نه مې په چا کار لرلی دی نه غرض، نه مې چاته ضرر رسولی نه تکليف، نه مې د چرچڼو په شان د چا شولې خوړلي، او نه د ميناګانو په دود پردي انګور او انځر، زه ومه خپله ځاله بچي او د خدای ياد.

اکثره وختونه مې چې نور څه نه دي مېندلي نو د خاورو په شمکو مې قناعت کړېدی، يا مې په تشو تلو کې کرواړې کړي، او د بلبلو په څېر مې د ګنګوټو؛ او د مرغيو په خېل مې د ملخانو ازار نه دی اخيستی.

نو په دې کې زما د مقابلې او مدافعې اسباب د نه استعمال په سبب بدلېده بدلېده اوس وګورئ، زما پښه منبوکه، سرې پېښې لکه د خيالوټکو پېغلو، زما حالت بالکل اوښتی دی.

حوصله مې پسته شوې، او جرأت مې کم شوی دی، يوازې زه نه داسې حالت او د ټول قام دی نو ځکه پېښه دا ده چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

دښمنان مو په خپل کور، مېنه او وطن کې نه پرېږدي، هېڅ په هېڅ راباندې تعدی او ناروا کېږي. او داسې ناروا چې زه يې هېڅ نه شم زغملی. دښمنانو ړومبی زموږ مېني او وطن ته ځان رانږدې کولو آخر يې زموږ په وطن د غاصبانه تصرف عزم وکړو، داڅوک دی؟ دا شوده پښتي، چالاکي وړي سترګي ميناګاني دي. د ډېرو کلو او مودو څخه چې هېڅ ته د هغې وخت او نېټه نده معلومه، چې زموږ ړومبني پلرونه پدې ښهونو اېسارونو او تړو کې اوسېدل، د څه مودې څخه ميناګانو دغې پلو ته پښه را اوږده کړېده، زموږ په مېنه او قام چور او چپا وکوي، شرم، حيا، له خدايه وېره نشته.

نو زما اوس دا پوخ يقين راغلی دی چې په دنيا کې څوک په داسې صلح پسندي او داسې متصوفانه ژوند د اشرارو له لاسه نه شي اوسېدی، نو علاج دا دی چې که غواړئ په دنيا کې د خپل قام سره په خپله مېنه کې آزاد اوسئ نو منښوکو او نوکانو ته د فولاد پوښونه ورکړئ، او دا د کوترو جامه د باز په جامه بدله کړئ، زما تاسو ته وصيت دی او تاسو يې خپلو اولادونو او خپل قام ته ورسوئ.

کابل ۱۳۱۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګلاب ګل

په دنيا کې د نزاکت، خوشبويي او ښايست د پاره د ګلاب ګل د هر څه نه زيات مشهور دی ګلونه نور هم بې شماره دي، ولې کوم صفتونه چې په ګلاب کې دي هغه د بل يو ګل هم نه دي په نصيب شوي، لکه چې په هم دې وجه ګلاب د تمامو ګلونو (بادشاه) ګڼلی شي. د مشرق په شاعرانو او اديبانو کې خو به ډېر کم داسې وي چې هغه په خپلو شعرونو يا په تحريرونو کې د ګلاب ګل په هر لحاظ بهترين شی ګڼلی نه وي. يوازې په مشرق کې څه چې په مغربي ملکونو کې هم د ګلاب ګل ته امتيازي درجه حاصله ده او د شاعرۍ او د ادب دايرې نه بهر د يورپ يو عظيم الشان تاريخي جنګ هم د ګلاب د ګل سره وابسته دی. دا جنګ د ګلاب د ګل په جنګ مشهور دی. ځکه په دې جنګ کې به يوې ډلې د سپين ګلاب ګل او بلې ډلې به د سور ګلاب ګل د ډلې د نشان په طور استعمالوو.

ګلاب تقريباً د دنيا په اکثرو ملکونو کې پيدا کېږي ولې زيات په هندوستان، ايران، افغانستان منځني مشرق او د يورپه اکثرو ملکونو او پخو علاقو کې پيدا کېږي. په دنيا کې د ګلابو د ټولو نه لوی باغونه په بلغاريه کې دي وايي چې د بلغاريې ګلاب په دنيا کې خپل ثاني نه لري. د لېرې لېرې ملکونو خلک د بلغاريې د ګلابو د باغونو د لېدو لپاره بلغاريې ته ځي. او د ټولو دا خيال دی چې دومره اعلی ګلاب بل هېچېرته نشته.

نن ورځ د ګلابو بې شماره قسمونه راوتي دي. او په باغونو کې رنګارنګ ګلاب لېدل کېږي. ولې عام خيال دا دی چې په دنيا کې د ټولو نه اول، خدای پاک سپين ګلاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

پيدا کړی و چې تر لېږي لېږي پورې به ترې نه خوشبويي تله. ورو ورو چې زمانه تېرېده نو په خوشبويي کې يې کمی راتلو او مختلف رنګونو هم پکې پيدا شول.

نن ورځ سور ګلاب ډېر عام دی او د دې سور ګلاب په نسبت ډېر دلچسب روايت مشهور دي.

وايي چې څه وخت بي بي حوا يو سپين ګلاب ښکل کړو نو د ډېر شرم او حيا نه د ګلاب په هر يو رګ کې سرخي راغله او د هغې ورځې نه د ګلاب رنګ سور شو، او سره ګلاب پيدا کېدل شروع شول.

دغه شان يو يوناني روايت دی چې يوه ورځ زهرې (وينس) په ايډ وينس پسې منډه وهله چې په پښه کې يې د سپين ګلاب اغزی مات شو، ګلاب د ډېر شرم او خجالت نه تک سور شو.

پارسي حکايت دا دی چې يوه ورځ بلبله د ګلاب په ښايست او خوشبويي دومره مسته او بې خوده شوه چې به سينه کې يې د ګلاب اغزی ننوتل او وېني پرې راماتې شوې، دا د وينو څاڅکي چې په سپين ګلاب پرېوتل نو هغه سور شو او د دې بس سور ګلاب پيدا کېدل شروع شول. خير حقيقت هر څه چې وي خو نن ورځ سور ګلاب د سپين ګلاب نه ډېر عام دی او خلک يې زيات خوښوي.

د رنګ نه علاوه د خوشبويي په لحاظ د ګلابو دوه قسمونه دي:

يو سوچه او بل جوته. په خوشبويي کې د اصلي سوچه ګلاب برابر بل يو ګل هم نشي کولی. د دې ګلاب نه د دنيا بهترين عطريات، او عرق جوړېږي. د دې پاڼو او اوبه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

ډېرو رنځونو کې د دوا په طور استعمالېږي او ډېر فايده مند ګڼلی کېږي. جوته ګلاب ښايسته او رنګيز خو ډېر دي ولې خوشبويي پکې ډېره معمولي وي.

د ګلاب ګل د ښايست معيار ګڼلی کېږي او د عيش او عشرت په سامان کې ورله امتيازي درجه ورکړې شوي ده، د هندوستان د مشهوري ملکې نور جهان خو ګلاب دومره خوښ وو چې يوه لحظه يې له ځانه نه جدا کولو د حمام په اوبو او د لمبلو په تالاوونو کې به د ګلاب ګلونه هر وخت پراته وو. او په هندوستان کې خو دا خبره ډېره عامه ده چې د ګلابو عطر د نورجهان ملکې ايجاد دی.

د يورپ لوی لوی بادشاهان هم د ګلاب د ګل ډېر شوقيان وو لکه چې يو رومي شهنشاه ګيلي نوس دا حکم کړی وو چې زما په بستره کې هره شپه دګلابو ګلونو غوړوئ، د ده په نسبت مشهوره ده چې يوه شپه دی د ګلابو د ګلونو په بستره څملاستو او سحر راپاڅېدو نو په ملا کې يې درد وو، نوکرانو ترې تپوس وکړو چې صاحب څه وجه ده؟ شهنشاه ورته وويل چې بېګا زما په بستره کې څه سخت غوندې څېز پروت وو. بستره راټوله شوه او معلومه شوه چې د ګلاب يوه غوټۍ په غلطۍ سره په بستره کې اچولی شوي وه. دا د پخوانو بادشاهانو د نزاکت حال وو.

په يونان کې به پخوا د هايمن نوي جشن په موقعه د هلکانو جنکو په سر د ګلاب د ګلونو تاج پسرول کېدل او شاعرانو، اديبانو او د قوم بهادرانو خلکو له به د ګلاب د ګلونو تاج په انعام کې ورکول کېدو. د دې نه زياته د قدر او عزت بله نښه نه وه.

دغه شان د يورپ عيسايي بادشاهانو کې چې به چا د عيسائيت اعلی ترين خدمات وکړل نو د ورم ستر پاپ به هغه ته د روم دلويي کرجې د ګلابو يو مقدس بوټی لېږلو او دا به په مذهبي طور سره انتهايي اعزاز ګڼل کېدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

ډک دي باغ د ګلونو، يو تر بله ښه ښکاري
زه بلبل ګلاب ته ځم، ما ته نور څه نه ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای باغوانه

دا ښنګه پراخ ښکلی او تازه باغ دی ؟

جګ فولادي غرونه، په لمنو کې يې د شودو په شان د سپينو صافو، رڼو او خوږو اوبو ويالې لکه پېغلې چې د صحرا په سېل وتلې وي، د لوړو لوړو پولو څخه رادانګي. کړېږي وړېږي په مستۍ مستۍ درومي. او د ريديو ، غاټولو او ارغوانو په سرو او شنو چمنو کې ننوزي.

واه، ښنګه ښه هوا لري.

په دې هوا کې زړه خوشحالېږي، طبيعت غوړېږي، او روح تازه کېږي. د جنت هوا او د جنت مېوې دلته دي. د پسرلي او تازګي کور دلې دی. له دې ځايه، نه ووځي، خو په نوره دنيا کې دوره کوي.

وګورئ، د دې باغ مرغان ښنګه بې پروا ، څومره شوخ او آزاد دي.

رنګارنګ پيمخي مرغان په خپله خوښه، په شنو چمنو لوړو ونواو اوچتو غرونو کې بې قيده ګرځي ، سيل کوي، تفريح کوي او سېلونه او سېلونه الوزي.

د دوی په منځ کې د همدردۍ، خواخوږۍ، آزادۍ او مينې محبت ټول مظاهر په اصلي صورت سره موجود دي. د ظاهر داري، دوه رنګي، غولوني او سترګو ته د خاورو شيندلو اصول دلته نشته.

دا ځای د وحشي او مهذبې دنيا دواړه رقمه غلامي د داغ نه پاک او داسې سپين سپېڅلی دی لکه د پښتنولۍ دنيا .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

راځئ وګورئ ، دا بڼ، هغه بڼ ، دا چمن، هغه چمن. دا اوبه، هغه فواره. دا ډنډ ، هغه شرشره ، دا ګلان ، هغه کیاري.

وګورئ: هغه نیالګی څنګه ښایسته نیالګی دی. راځئ چې ورشو ویې ګورو. اوه، دا خو لویه ونه ده. او هو ، دا څومره لوی ډډ لري او بېخونه یې څومره لري لري تللي دي. معلومېږي چې په اصل کې همدغه یوه ونه ده. بېخونه یې تللي، چېرته ورته بڼ او چېرته ورته د ګلانو غوړسکې ټوکېدلي دي.

راځئ چې وګورو چې د دې پاڼې ولې زېړې دي ؟ولې وده نه کوي ؟او ولې دغسې لکه چې بېخونه لري ښاخونه نه لري ؟

ښه، ورباندې د لمر رڼا او حرارت نه لګېږي او که چینجی پر لګېدلی دی.

دغه سړی څوک دی ؟وینې دغه. دا ګوره چې تسکوره او تبر ورسره دی. دا - دا څه کوي ؟دا دا خو د ونې بېخ راسپړي. اوه، دا خو د تبر ګذارونهورباندې ګوي !

اې سړیه ، دا څه کوې ؟مه ونه دې واښسته.

اوه، ته وایې چې بېخ کې یې چینجی دی دغه ترې وباسم. نه دغسې نده. تا خو ټوله ونه له بېخه واښسته. وا ..... د خدای لپاره ونه یې واښسته. دا سړی څه مطلب لري ؟مه، مه، وهه. د دې په وهلو ټول باغ زېړېږي. بس کړه، و نه وهې. مه خبردار. دا وېره شته چې دا مرغان دې ټونګه کړي.. دا باغ بې خاونده ندی. دا ډېر غیرتي باغوان لري. او هر چاته ظاهر دی.

هلئ، ګوره، ونه یې واښسته. په انو بانو . او په خندا خندا .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

وا ، هغه بل یې په څانګو لګیا دی.
اف یو یې په ډډ لګیا شو .

اه، باغوان یې څه شو ؟

هغه دی له ورایه ګوري، خو پام یې نه دی.

وګورئ ، یو یې په مخه کې ولاړ دی، او په خبرو کړی یې دی. هلئ ورغبړ کړئ...

اې باغوانه، د خدای لپاره ، ستا د باغ لویه ونه وهي.

هله !!

کوه هله !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دنيا ويښ

د آسمانونو پورته خواته د ځمكې د اوسېدونكو د پاره دا ، ندا ، راغله: اې د ځمكې خلكو ، دنيا زما مال دی خو تاسو ته يې پرېږدم پخپل منځ كې يې په وروری، برابره ووېشئ.

زوړ او ځوان، عالم او عامي ښهري او دهقان، ټولو رامنډې كړې او پرې را سره شول. دهقان د تخم كرلو د پاره د ځمكې يوه حصه را يله كړه، ښكاري لېنده په اوږه كېښوده د ځنګله لاره يې ونيوه، تاجر چې خومره د لاسه كېده خپلې كېسې او هميانۍ يې د زرو او جواهرو نه ډكې كړې، پادشاهانو خپل حكم او نفوذ، باج او خراج په خلكو تحميل كړل دنيا په دغه شان تقسيم شوه او هر چا خپله برخه واخېسته.

يوازې شاعر بېچاره د دې لوټ نه محروم پاتې شو خدايزده له كومه ځايه په منډه راغی، ګورئ چې هر څه تالا شوي دي هېڅ نه دي پاتې، نو په ژړا فرياد يې وويل.

زه مو هېر شوی يم؟ سره د دې چې زه د هر چا نه زيات ستا د رحم او مهرباني مستحق يم. ندا : د وېش په وخت چېرته وېده وې ؟

شاعر: زه تا سره وم، سترګې مې ستا په لور او غوږونه مې ستا ملكوتي آواز ته متوجه وو ، زما په بايلودي او مفتون زړه رحم وكړئ، زه حيران او مبهوت ستا په حضور ولاړ يم هر څه مې هېر وو .

ندا : چاره څه ؟ دنيا ووېشل شوه نور څه نشته كه ما سره اوسې د آسمان دروازې تا ته ببرته دي ستا د ګرزېدو او حركت د پاره هېڅ حدود سرحدونه منع نه دي په ځمكه كې څه كوې؟ ستا د روح د جولان لپاره د آسمانونه پورته فضا تياره ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېنه نه کوم

نه مېنېږم ځکه چې مېنتوب پرته له لټې، او ناپوهۍ او بد مرغۍ څخه بله نتيجه نلري. نه په پسرلي کې ځان وژنم او نه په مني کې خپل زړه خپه کوم. که ګلان وغوړېږي او له کنډو نه سر راښکاره کړي او يا که مړاوي شي او په ځمکه ورژېږي، که لمر پورته راوخېژي، او يا په اورو کې پټ شي زما يې پرې څه؟

مين تل د آسمان ستاينه کوي او د هغه ښکليتوب په راز راز ژبو ستايي مګر زما زړه غواړي چې پر آسمان بريالى شم او په هغه لويه فضا کې آلوتنه وکړم او بيا له هغه ځايه دغه نړۍ ته وګورم. ولې به د مرغو په شان په يوه ګوښه کې کېنم او د ځان په وير به بوختېږم؟

غوره او ښه کار دا دی چې د فدا کاري، جنډه پورته کړم او د شخړي لپاره ځان چمتو کړم. ښايي چې زما د کوښښ په اثر کې د ظلم ونه له بېخه ووځي. ګوندې دغه اميد مې تر سره شي او کلکې ګنډې په خپلو ګوتو پرانېزم.

د ژوندون دوره لنډه ده او مرګ مې انتظاري باسي، نو بايد داسې يو کار ته ملا وتړم چې زما نوم تر ابده پورې لوړ او ژوند وساتي.

هو – چيه د چين نامتو شاعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماتما ګاندي افکار

د رښتناوو په عمل کې رښتني تسکين دی. صداقت پخپله د صداقت انعام دی. له قيمتو څخه قيمته ښېز خرخوونکي لپاره لکه څنګه چې د هغې نه بل قيمته خيز لاس ته نه راځي ، دغه شان، رښتيا ويونکی به د رښتيا نه زيات نور څه شی وغواړي ؟ رښتيا چې کوم ځای ته د لمر غوندې ګرمي ورکوي، هلته ژوندون هم ختم کوي. هغه انسان چې خپله ژبه په واک کې نشي ساتلی، هغه د حق مدعي نشي کېدی.

د رښتناوو نه وروسته په اصل کې عدم تشدد په دنيا کې تر ټولو لوی طاقت دی. هغه هېڅکله عبث نه ځي. تشدد تش د پاسه کامياب ښکاري. په توره او په خدای باندې اعتقاد لرل دوه متضاد شيونه دي.

که چېري عدم تشدد يا د محبت مذهب زموږ د ژوندانه مذهب نه وای نو په دې فاني دنيا کې زموږ ژوند مشکل کېدو. ژوند خو په مرګ باندې د ظاهري او پخواني فتح علامه ده.

که چېري د انسان او د حيوان په منځ کې کوم اساسي او لوی فرق شته، نو هغه دا دی چې انسان خپل فرض پېژندلی شي. د تېري او اوس زماني ښه خلک د خپل توفيق او طاقت په اندازه د ژوند د دغه ډېر ضروري فرض روښانه مثالونه وو. په دې کې شک نشته چې په مونږ کې حيوانيت کله کله ظاهرېږي. مګر د دې نه دا نه ثابتېږي چې دا فريضه (عدم تشدد) غلطه ده. د دېنه تش دا ثابتېږي چې دې باندې عمل مشکل کار دی. د توري په ذريعه چې کوم شی حاصلېږي په توره ببرته هم اخېستل کېږي.

د ټاګور له افکارو څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما نغمې

ما په ټول ژوند کې ستا د موندلو کوښښ په نغمو سره وکړ.

دغه نغمې وې چې زه يې در په در وګرځولم او دغه نغمې وې چې د دوی په مدد ما د خپلې دنيا په تلاش او احساس کې خپل څلور واړه خوا وموندلې.

هغه څه چې کله ما زده کړل هغه د غه نغمې وې چې دوی ماته دا راوښودل.

دوی پټې لیارې راته ښېرته کړې. دوی د زړه په افق کې راته ډېر ستورې راوځېژول دوی ټوله ورځ ماته د مسرت او غم د رازونو په طرف لارښودنه کوله او ماښام يې د سفر د ختم په وخت کې زه داد کوم محل در شايي ته راوستم ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سفر تیاری

ماته رخصت راکړی شوی دی. اې ورونو ماته په مخه ښه، ووایئ. زه تاسو ټولو ته سلام کوم او روانېږم.

دغه دی د دروازو ټولي کنجيګاني درکوم او د خپل مکان، د ټولو آینده دعوو نه ابرا کوم اوس زه له تاسې څخه تش د مهربانۍ د وروستنيو الفاظو د اورېدو په امید یم.

مونږ او تاسې ډېره موده همسایه وو لېکن ماته همېشه د هغې نه زیات عوض راورسېد څومره چې ما ورکړل. اوس ورځ تمامه شوه او هغه ډیوه چې زما تیاره ګوټ یې رڼا کاوه مړه شو. د طلب پیغام راغلی دی او اوس زه سفر ته تیار یم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه پوښتنه

د دنيا په دې لوى جشن کې ما ته هم زېرى رارسېدلى دى ځکه زه خوشحاله يم. زما سترګو وليدل. زما غوږونو واورېدل. په دې جشن کې ساز غږول ماته سپارل شويدي هغه څه چې ما کولى شو ومې کړل.

زه اوس دا پوښتنه کوم چې تر اوسه ګوندې هغه وخت ندى راغلى چې زه دننه درشم، ستا صورت وګورم او خپل غلى سلام ستا په حضور کې تقديم کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستۍ ورځې

زه پوهېږم هغه ورځ به راشي چې د دې دنيا نظاره ما لپاره تمامه شي، او ژوند به زما په سترګو، وروستنۍ پرده واچوي او غلى به رخصت شي. ليکن ستورى به هماغسې د شپې ځلېږي صبا به هغه شان لمر راخېژي او ساعتونه به د درياب د چپو غوندې د غم او ښادۍ حساب کوي او موجونه به وهي.

زه چې کوم وخت د خپلو لمحو د دغه انجام فکر کوم. نو د دغه لمحو پرده وشلېږي او زه د مرګ په رڼا کې ستا دنيا او د هغسې بې انتها خزانو ته ګورم، د هغې يو ډېر حقير څېز هم بېمثله او د هغې ډېر ذليل ژوند هم بې بها دى.

هغه شيونه چې د هغو بېکاره آرزو ما کوله او هغه شيونه چې ماته ورسېدل هغه ټول پرېږده. ماته يوازې په هغه حقيقي څېزونو قبضه راکړه چې هغه ما تل پرېښې او غورځولي مې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوندون مبارزه

هر کله چې محاربين ړومبی ځل د خپل ښځتن له ځايه راغلل نو هغوی خپل قوت څېرته پټ کړی وو ؟ د هغوی زغري څېرته وې ؟ د هغوی وسلې کوم ځای وې ؟

هغوی غريب او بېکسه ښکارېدل. کوم وخت چې د خپل بادار له ځايه راوو واته ، نو د غشو باران پرې وشو .

هر کله چې د خپل بادار کورته بيا لاړل نو هغوی خپل قوت څېري پټ کړ ؟ هغوی توري وغورځولې، غشي او ليندی يې کېښودل ، صلح د هغو په وچولو کې ځلېده ، هغوی د خپل ژوندانه مېوې ترشا پرېښودې څه وخت چې د خپل بادار ځای ته بېرته لاړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما دعا

اې زما خاونده ، زه له تا څخه دا غواړم چې زما له زړه څخه دافلاس بنياد وباسه.

ماته دا قوت راکړه چې د ژوند د ترخو او خوږو برداشت آساني سره وکړی شم.

ماته دا قوت راکړه چې بې وزي (بې وسي) له زړه ونه وباسم او خپل سر د کوم ګستاخ قوت په مخکې ټيټ نه کړم.

ماته دا قوت راکړه چې خپل ځان له روزمره رذايلو څخه پورته وساتم.

او ما ته دا قوت راکړه چې خپل قوت د ميني سره ستا رضا ته وسپارم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه شرمیږم

د ملاقات تاکلې ځای ته د تلو د پاره ما ټوله لیاره یو ازې قطع کړه.

لیکن دا څوک دی چې په دې چوپې تیاره کې ما سره روان دی. زه ورنه د بچ کیدو د پاره لاره پریږدم خو نه یې شم پریښودای. هغه په خپل متکبرانه رفتار کې خاوري الوزوي، ځي.

هغه خپل جګ آواز زما د هر یو لفظ سره یو ځای کوي.

اې باداره، دا زما خپل مختصر وجود دی، دی خو نه شرمیږي، لیکن د ده سره ستا دربار ته په رسیدلو زه شرمیږم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه آرزو

هغه سندره چې د هغې د ویلو لپاره زه دلته راغلی وم، بې وینا پاته ده ما خپله ورځ د تارونو په لګولو او جوړولو تېره کړه.

مناسب وخت تر اوسه نه دی راغلی. الفاظ لا نبه موزون شوي نه دي تش د آرزو درد په زړه کې شته.

غوټۍ نه دي غوړېدلي، یوازې هوا ساړه او سېلی کوي، نه ما د هغه صورت وکوت او نه مې د هغه آواز واورېد. ما تش د هغه د ورو قدمونو آواز د هغه سرک څخه اورېدلی دی چې زما د کاله په مخکې دی.

یوه لویه ورځ د فرش په غوړولو تېره شوه، او ډېره تر دغه وخته ونه لګېده؛ زه دی کور ته نشم غوښتلی، زه د ده د وصال په آرزو ژوند کوم؛ لېکن دا ساعت تر اوسه نه دی راغلی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بد بخت خوب

هغه راغی او زما په خوا کې کېناست لېکن زه وېښه نشوم. های، دا خوب څومره بد بخت وو. پېښ دي وي په ما.

هغه راغی، هغه وخت چې شپه تیاره او کراره وه، په لاس کې یې خپل رباب وو. د هغه په نغمو زما خوبونه معمور وو.

افسوس دی چې ولې زما ټولې شپې دغسې خوشې تېرېږي. آه، زه ولې د هغه چا د دېدار په تلوسه یم چې د هغه ساه زما په خوب لګېږي او مس کوي یې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ودې چم

پر زرغوني او پرسيوري پټې ځمکې باندې يوه بنفشه ټوکېدلې وه. د دې نارونه کاږه وو ، او سر يې ځړېده، ما ويل چې ګوندې له کتلو شخه ځان پټوي.

دا يوه ډېره دمينې وړ ګل وو ، رنګ يې ځلاند او د خوښې ډک وو . يو د ګل ښکلی چتر يې د پتېدلو لپاره درلود . اوس دا غوړېدلې غوړشکې شګوفه ده.

په ډېر ښه رنګ ښکلې شوې وه. او دلته يې ښه ښه بويونه خپرول. تر پټو او ګڼو سيورو لاندې بڼ ته ولاړم.

چې دا ښکلی ګل وګورم. ده ماته د ودې چم راوښود . په خوږې تواضع سره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشحالي

د خوشحالۍ ځای په جګو او ښکلو قصرونو او په زرو باندې جړا شوو بنګلو کې نه دی .

خوشحالي په ډېرو شتو او دولتونو چاته په لاس نه ورځي.

خوشحالي د تمول د زرنګار جام نوم نه دی.

خوشحالي د هوسايي د باغ د کوم رنګين ګل نوم دی.

حقيقي خوشحالي د استغنا ، موړ سترګي او د خوشحال زړګي نوم دی او دا شی په دغو شيانو کې پټ او مضمر دی.

خوشحالي د خواهشاتو د محدود کېدلو نوم دی، خوشحالي د قناعت او د خپل زړه څخه د حرص د اېستلو نوم دی. زه په خپل حالت ځکه فخر کوم چې زه د حقيقي مسرت خاوند يم د جوش او هيجان څخه لاس واخله ځکه چې دا شيان اکثر د انسان لپاره مهلک ثابتېږي.

د روغو خلکو سره ناسته ولاړه کوئ، او دا ځکه چې روغتيا هم د رنځورتيا غوندې متعدي شی دی په ټولو جواهرو کې لعل ډېر قيمتي شی دی ليکن معدن چې تر څو پوري صيقل نشي د هغه حقيقي رنګ او جوهر نه معلومېږي بايد موږ خپلي خبري اتري او کارونه هم صيقل کړو او د هغوی حقيقي رنګ او جوهر ښکاره کړو .

لکه څرنګه چې د علم درياب يو ناپاياو او نامحدوده درياب دی، هم دغه شان د علم د طلب لپاره د لايتناهي زيار او نامحدوده کوښښ په کار دی. د هر انسان لپاره دا خبره

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

لازمه ده چې خپل ځان د روحاني، مذهبي، جسماني او سلطاني قوانینو څخه خبر کړي
.

څه نه څه جسماني او دماغي زيار ایستل او کار کول ډېر ښه عادت دی. زيار او کوښښ د ژوندون معنی او حاصل دی. په دنيا کې لوی واړه ټول ژوي د خپل ژوندون د حفاظت او خپل خوراک د حاصلولو لپاره زيار باسي.

لاس تر زني کېناستلو او په بېکارۍ کې هېڅ ګټه او خير نشته، ګټه د زيار د باغ مېوه ده او د خپلو متو ګټه ډېره خوږه او ښه ده او هم دا د قدرت حکم او فيصله ده چې څه کار کوې د هغه کار مطابق نتيجه به درکول کېږي او دا پورته مضمون د دې متل توضيح دی چې څه کرې هغه به رېبې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګ سره محبت

زه د هغه شپې نه خبر نه وم کوم وخت چې اول اول زه د دې زندګۍ د دروازې څخه تېر شوم.

هغه قوت څه شی وو چې زه يې په دې پراخه رازګاه کې د اسې وغوړولم لکه په نيمه شپه کې چې په ځنګل کې کومه غوټۍ وغوړېږي.

صبا چې ما رڼا ته وکاته نو دستي مې محسوسه کړه چې زه په دې دنيا کې بېګانه نه يم.

او دا چې يو بې صورته او بې نومه، يو ناقابل الفهم شی زما د مور په جامه کې زه په خپلې غېږ کې واخېستم.

دغه شان د مرګ په حال کې هم، هغه نامعلوم شی هغه شان راڅرګند شي کله څرنګه چې همېشه ما هغه پېژندلی دی. او هر کله چې زه د دې ژوند سره مينه لرم نو له دې څخه پوهېږم چې دغسې به د مرګ سره هم مينه وکړم.

هر کله چې مور د خپل ښي تې نه اولاد جدا کوي نو هغه چېغي وهي، لېکن دستي يې کېڼ تي ته اچوي او غلی کوي يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل لاس ځولانه

ای بندي وو وایه: هغه څوک دی چې ته یې بندي کړی یې ؟

هغه زما بادار دی ، بندی وو یل: زما خیال وو چې زه په دولت او قوت له هر چا څخه زیاتېدی شم. ما په خزانه کې هغه دولت راجمع کړ چې خپل بادشاه ته مې ورکاوه هر کله چې خوب راباندې غالب شو ، نو زه د خپل بادار په بستر کې پرېوتم. څه وقت چې وېښ شوم ومې لېدل چې په خپله خزانه کې بندي یم.

ای بندي ماته وو وایه: دا څوک وو چې دا نه ماتېدونکی زنځېر یې جوړ کړ.

بندي وو یل: هغه زه یم چې دا زنځېر مې په ډېر احتیاط تیار کړ ، زما دا فکر وو چې ناپرېه قوت به ټوله دنیا مقیده کړي، او یوازې ما به په بې زواله آزادۍ کې پرېږدي نو په دغه لحاظ ما د شپې او ورځې په زیار سخت اور او د ظالمانه پلکونو وهلو په مدد دا زنځیر تیار کړ، کوم وخت چې جوړ شو ، او کړۍ یې په ښه شان سره مضبوطې شوې، نو ومې لېدل چې هغه زنځیر زه راګېر کړی یم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آزادۍ جنت

هلته چې زړه نه وېرېږي، او سر نه ټېټېږي.

هلته چې علم آزاد دی.

هلته چې دنيا د کورګيو په تنګو دېوالونو نه ده ماته او ټوټې ټوټې نه ده شوي.

هلته چې الفاظ د رېښتينولۍ د عمق څخه راوځي.

هلته چې سعي په استقلال سره خپل وزرونه د تکميل لپاره خپروي.

هلته چې د عقل صافه چينه د بېکاره دودونو په وچ شګلن بيابان کې خپله لاره نه وره کوي.

هلته چې نفس د تل پراخېدونکي تخيل او عمل پسې ځي.

ای څښتنه د آزادۍ په هغه جنت کې زما ملک بيدار کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبادت

دا نغمه او سرود ، دا ورد او وظيفه پرېږده دروازه بنده کړه، د خانقاه په يوازي او تياره ګوټ کې ته د چا پرستش کوې هم سترګې وغړوه، ګوره چې ستا خدای تا ته مخ نه دی؟

دی هلته دی چې دهقان په بنجره ځمکه کې قلبه کوي، هلته چې مزدور لوی پېټی به شاه اخېستی وړي يې، دی په ګرمۍ او يخنۍ کې د هغوی سره دی.

د خپلو تخيلاتو نه راووځه، دغه ګلان او بخورات يو خوا کېږده، څه پروا لري که ستا جامې شلېدلي او خچني وي؟ هغه سره يو ځای شه، او د زيار او د زحمت د وچولي د خولو سره و هغه ته ودرېږه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي خادم چاپ شوي کتابونه:

1 - د کوچنیانو اخلاقي پالنه
2 - نوی ژوندون
3 - روهي ګلونه
4 - پښتونلي
5 - بایزید روښان
6 - د شریف سرګذشت
7 - د مرغلرو امېل
8 - مکارالاخلاق (پښتو ترجمه)
9 - خيالي دنيا

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library